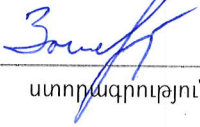

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է

«ՌԵԳՈ ԻՆՇՈՒՐԱՆՍ» Ապահովագրական ՓԲԸ-ի Խորհրդի
«20» ապրիլի 2023թ. որոշմամբ
Խորհրդի Նախագահ՝

Գ. Զաքարյան

ստորագրություն

Ուժի մեջ է «01» մայիսի 2023 թվականից

ReGo
INSURANCE

«ՌԵԳՈ ԻՆՇՈՒՐԱՆՍ»
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
ՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ԵՎ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱՑՎԱԾ
ՏԵԽՆԻԿԱՅԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. ՍԱՀՄԱՆՈՒՄՆԵՐ.....	3
2. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ: ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՍՈՒԲՅԵԿՏՆԵՐԸ.....	5
3. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՕԲՅԵԿՏ.....	5
4. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՌԻՍԿԵՐ, ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՏԱՀԱՐՆԵՐ.....	7
5. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔ.....	15
6. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՒՄԱՐ: ՖՐԱՆՇԻԶԱ.....	15
7. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱՎՃԱՐ.....	17
8. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ/ՎԿԱՅԱԳՐԻ ԿՆՔՈՒՄԸ, ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԿԵՏԸ ԵՎ ԴԱԴԱՐՈՒՄԸ.....	20
9. ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ/ՎԿԱՅԱԳՐԻ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՌԻՍԿԻ ՄԵԾԱՑՄԱՆ ՀԵՏԵՎԱՆՔՆԵՐԸ.....	24
10. ԿՈՂՄԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ԵՎ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ.....	25
11. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒՑՄԱՆ ՉԱՓԻ ՈՐՈՇՄԱՆ ԵՎ ՎՆԱՍԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԿԱՐԳԸ, ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒՑՄԱՆ ՎՃԱՐՈՒՄՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆԵԼՈՒ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ.....	32
12. ՍՈՒԲՐՈԳԱՑԻԱ.....	38
13. ԿՐԿՆԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ.....	38
14. ՎԵՃԵՐԻ ԼՈՒԾՄԱՆ ԿԱՐԳԸ.....	39
15. ԱՅԼ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ.....	39
Հավելված N° 1.....	40

1. ՍԱՀՄԱՆՈՒՄՆԵՐ

Սույն Պայմաններում առանձին տերմիններով տրված են հատուկ սահմանումներ, որոնք կիրառելի են միայն սույն Պայմանների շրջանակներում:

1.1. Ապահովագրող՝ «ՌԵԳՈ ԻՆՇՈՒՐԱՆՍ» ապահովագրական փակ բաժնետիրական ընկերություն, իրավաբանական անձ, որը ստեղծվել է ՀՀ օրենսդրության համապատասխան և ունի ապահովագրական գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա:

1.2. Ապահովադիր՝ Ապահովագրողի հետ ապահովագրության պայմանագիր/վկայագիր կնքած իրավաբանական անձ՝ անկախ կազմակերպչաիրավական ձևից, կամ անհատ ձեռնարկատեր կամ գործունակ ֆիզիկական անձ: Ապահովադիր կարող է լինել այն անձը, որն օրենքի, այլ իրավական ակտի կամ պայմանագրի հիման վրա ունի այդ գույքի պահպանման շահ:

1.3. Շահառու՝ Ապահովադրի կողմից նշանակված, ապահովագրության պայմանագրով/վկայագրով ապահովագրական հատուցում ստանալու իրավունք ունեցող իրավաբանական անձ, անհատ ձեռնարկատեր կամ գործունակ ֆիզիկական անձ: Շահառու կարող է հանդիսանալ այն անձը, որն օրենքի, այլ իրավական ակտի հիման վրա ունի ապահովագրված տրանսպորտային միջոցի և լրացուցիչ սարքավորման պահպանման շահ:

1.4. Լիզինգառու - ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձ, որը պարտավոր է ժամանակավոր տիրապետման և օգտագործման ընդունել լիզինգի առարկան որոշակի վարձավճարով, որոշակի ժամկետով և լիզինգի պայմանագրով որոշված պայմաններով՝ ձեռնարկատիրական նպատակներով կամ այլ օգտակար արդյունքի ստացման համար:

1.5. Վարձակալ - ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձ, որը գույքի սեփականատիրոջ (կամ նրա կողմից լիազորված անձի) հետ կնքել է վարձակալության (գույքային վարձակալության) պայմանագիր և ստացել է այդպիսի գույքը ժամանակավոր տիրապետման և (կամ) օգտագործման համար:

1.6. Ապահովագրության պայմաններ՝ սույն փաստաթղթում շարադրված ապահովագրության պայմաններ, որոնց հիման վրա կնքվում է ապահովագրության պայմանագիր (ապահովագրության վկայագիր): Ապահովագրության պայմանները հանդիսանում են ապահովագրության պայմանագրի (ապահովագրության վկայագրի) անբաժանելի մասը:

1.7. Ապահովագրության պայմանագիր(այսուհետ՝ Պայմանագիր/Վկայագիր)՝ Ապահովագրողի և Ապահովադրի միջև կնքված համաձայնագիր, որի ուժով Ապահովագրողը պարտավորվում է ապահովագրական պատահար տեղի ունենալու դեպքում Պայմանագրով/Վկայագրով սահմանված վճարի դիմաց հատուցել Ապահովադրին կամ այլ անձին, ում օգտին կնքվել է Պայմանագիրը/Վկայագիրը (Շահառուին) ապահովագրական պատահարի արդյունքում ապահովագրված գույքին հասցված վնասը կամ այլ Ապահովադրի գույքային շահերի հետ կապված վնասը:

1.8. Ապահովագրության դիմում՝ Ապահովագրողի պահանջով Ապահովադրի կողմից գրավոր ձևով ներկայացվող հանգամանքներ, որոնք էական նշանակություն ունեն ապահովագրական պատահարի առաջացման հավանականության որոշման համար: Դիմումը կարող է լրացվել Ապահովագրողի ներկայացուցչի կողմից՝ համաձայն Ապահովադրի կողմից տրամադրված տեղեկության: Դիմումում ներառված տեղեկությունների իսկությունն Ապահովադիրը հաստատում է իր ստորագրությամբ: Ապահովագրության Դիմումը հանդիսանում է Պայմանագրի/Վկայագրի անբաժանելի մասը:

1.9. Ապահովագրված շինարարական և մասնագիտացված տեխնիկա (այսուհետ՝ ապահովագրված հատուկ տեխնիկա կամ ապահովագրված ՀՏ)՝ Պայմանագրում/Վկայագրում նշված (նույնականացված) ՀՏ:

1.10. Ապահովագրական ռիսկ՝ ենթադրվող իրադարձություն, որն ի հայտ գալու համար իրականացվում է ապահովագրություն: Իրադարձությունը, որը դիտարկվում է որպես ապահովագրական պատահար, պետք է ունենա դրա առաջացման հավանականության և պատահականության նշաններ:

1.11. Ապահովագրական պատահար՝ տեղի ունեցած իրադարձություն, որը նախատեսված է Պայմանագրով/Վկայագրով, և որն ի հայտ գալու ժամանակ առաջանում է Ապահովագրողի ապահովագրական հատուցում վճարելու պարտականությունը:

1.12. Ապահովագրական գումար՝ Պայմանագրով/Վկայագրով սահմանված գումար, որի սահմաններում Ապահովագրողը պարտավորվում է ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու պարագայում, Պայմանագրով/Վկայագրով նախատեսված կարգով վճարել ապահովագրական հատուցում:

1.13. Ապահովագրավճար՝ Պայմանագրով/Վկայագրով սահմանված կարգով և ժամկետում Ապահովադրի կողմից Ապահովագրողին ապահովագրության դիմաց տրվող վճար: Ապահովագրավճարի մի մասը համարվում է ապահովագրավճարի մաս:

1.14. Չհատուցվող գումար(ֆրանշիզա)՝ Ապահովադրի մասնակցության չափը վնասի հատուցմանը, որը սահմանվում է Պայմանագրով/Վկայագրով՝ կոնկրետ գումարի կամ ապահովագրական գումարի նկատմամբ տոկոսի տեսքով: Չհատուցվող գումարը վերաբերվում է յուրաքանչյուր ապահովագրական պատահարին: Չհատուցվող գումարի տեսակներն են՝

1) պայմանական չհատուցվող գումար, որի սահմանման դեպքում Ապահովագրողն ազատվում է փաստացի վնասների կամ կորուստների հատուցման պարտականությունից, եթե այդ վնասը չի գերազանցում կամ հավասար է Պայմանագրով/Վկայագրով նախատեսված չհատուցվող գումարի չափին, և պարտավոր է վճարել հատուցումն ամբողջությամբ, եթե վնասի մեծությունը գերազանցում է չհատուցվող գումարի չափը:

2) ոչ պայմանական չհատուցվող գումար, որի սահմանման դեպքում Ապահովագրողն ազատվում է վնասի որոշակի մասով հատուցում իրականացնելուց՝ անկախ վնասի կամ կորստի ընդհանուր չափից:

1.15. Հատուցման սահմանաչափ՝ Պայմանագրով/Վկայագրով որևէ ապահովագրական ռիսկի կամ ապահովագրության օբյեկտի համար նախատեսված ապահովագրական հատուցման գումարի սահման, որը կիրառվում է ապահովագրված ամբողջ գույքի կամ դրա մի մասի նկատմամբ, մեկ ապահովագրական պատահարի հաշվարկով կամ ագրեգատային՝ ապահովագրության ողջ ժամանակահատվածի համար:

1.16. Սուբրոգացիա՝ Ապահովադրի վնասը պատճառած անձի նկատմամբ պահանջի իրավունքի անցումը Ապահովագրողին՝ ապահովագրական հատուցում իրականացրած գումարի չափով, որը հատուցվել է ապահովագրական պատահարի հետևանքով:

1.17. Ապահովադրի (Շահառուի, Լիզինգառուի, Վարձակալի) աշխատակիցներ կամ աշխատողներ՝ ֆիզիկական անձինք, որոնք Ապահովադրի (Շահառուի, Լիզինգառուի, Վարձակալի) հետ գտնվում են աշխատանքային կամ քաղաքացիաիրավական հարաբերությունների մեջ, եթե նրանք գործում կամ պետք է գործեին Ապահովադրի (Շահառուի, Լիզինգառուի, Վարձակալի) առաջադրանքով և տեխնիկական կանոնակարգերի, ինչպես նաև գործող այլ նորմատիվ և հրահանգչական փաստաթղթերի պահպանման նկատմամբ նրա հսկողության ներքո:

1.18. Երրորդանձինք՝ բոլորանձինք, բացառությամբ.

- 1) Ապահովադրի (Շահառուի, Լիզինգառուի, Վարձակալի),
- 2) Ապահովադրի (Շահառուի, Լիզինգառուի, Վարձակալի) աշխատակիցների,
- 3) Ապահովադրի (Շահառուի, Լիզինգառուի, Վարձակալի) ընտանիքի անդամների, եթե Ապահովադիրը (Շահառուն, Լիզինգառուն, Վարձակալը) հանդիսանում է անհատ ձեռնարկատեր կամ գործունակ ֆիզիկական անձ,
- 4) անձանց, որոնք աշխատում են Ապահովադրի(Շահառուի, Լիզինգառուի, Վարձակալի) մոտ քաղաքացիաիրավական պայմանագրով և կիրականացնում են հինգ-որ աշխատանքապահովագրության տարածքում Ապահովադրի(Շահառուի, Լիզինգառուի, Վարձակալի) իմացությամբ, եթե այլ բանախատեսված է Պայմանագրով/Վկայագրով,
- 5) ապահովագրված գույքի սեփականատերը, տիրապետողը, օգտագործողը:

2. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ: ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՍՈՒԲՅԵԿՏՆԵՐԸ

2.1. Սույն պայմանները (այսուհետ՝ Պայմաններ) մշակված են համաձայն Հայաստանի Հանրապետության (<<) Քաղաքացիական օրենսգրքի, «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին» << օրենքի և համապատասխանում են << Կենտրոնական Բանկի (ԿԲ) կողմից «ՌԵԳՈ ԻՆՇՈՒՐԱՆՍ» Ապահովագրական ՓԲԸ տրված ԱՊՈ թիվ 0010 Լիցենզիայի «Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրության», «Գույքին հասցված այլ վնասներից ապահովագրության» և «Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրության (բացառությամբ երկաթուղային)» դասերին:

2.2. Սույն Պայմանների հիման վրա և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով Ապահովագրողն Ապահովադիրների հետ կնքում է շինարարական և մասնագիտացված տեխնիկայի (<S) և/կամ <S լրացուցիչ սարքավորման Պայմանագրեր/Վկայագրեր, համաձայն որոնց Ապահովադիրը պարտավորվում է Պայմանագրով/Վկայագրով սահմանված ապահովագրավճարի դիմաց Պայմանագրով/Վկայագրով նախատեսված ապահովագրական պատահարի ի հայտ գալու դեպքում իրականացնել ապահովագրական հատուցում Պայմանագրով/Վկայագրով սահմանված ապահովագրական գումարի (հատուցման սահմանաչափի) սահմաններում:

2.3. Սույն Պայմանների համաձայն ապահովագրության սուբյեկտներ են հանդիսանում Ապահովագրողը, Ապահովադիրը, Շահառուն:

3. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՏԵԿՏ

3.1. Ապահովագրության օբյեկտ են հանդիսանում << օրենսդրությանը չհակասող Ապահովադրի (Շահառուի) այն գույքային շահերը, որոնք կապված են ապահովագրված գույքի վնասվելու, ոչնչացման կամ կորստի հետ:

3.2. Սույն Պայմանների համաձայն կարող է ապահովագրվել շահագործման ընդունված և շահագործման ցանկացած փուլում գտնվող գույքը, որը նշված է Պայմանագրում/Վկայագրում և դասվում է նշված գույքային խմբերից որևէ մեկին (այսուհետ՝ «մասնագիտացված տեխնիկա»).

- 3.2.1.** Շինարարական տեխնիկա,
- 3.2.2.** Գյուղատնտեսական տեխնիկա,
- 3.2.3.** Հողաբարելավման տեխնիկա,
- 3.2.4.** Անտառտնտեսության տեխնիկա,
- 3.2.5.** Լեռնային տեխնիկա,
- 3.2.6.** Պահեստային տեխնիկա,

3.2.7. Օդանավակայանային տեխնիկա:

3.3. Ապահովադրի և Ապահովագրողի համաձայնությամբ (այսուհետ՝ «Կողմեր») կարող է ապահովագրվել մասնագիտացված տեխնիկայի լրացուցիչ սարքավորումները:

Սույն Պայմանների համաձայն լրացուցիչ սարքավորում է համարվում մասնագիտացված տեխնիկայի գործարանային հավաքակազմի մեջ չմտնող սարքավորումը, ինչպես դրան միացված, այնպես էլ չմիացված, որի տեխնիկական բնութագրերը և նշանակությունը, ինչպես նաև առավել մասնագիտացված տեխնիկայի տեխնիկական բնութագրերը, թույլ են տալիս համատեղ շահագործումը որոշակի տեսակի աշխատանքների կատարման ժամանակ:

Ապահովագրության ընդունվում են համապատասխան ստանդարտների, շահագործման հրահանգների, արտադրող ձեռնարկությունների հրահանգների և այլ նորմատիվ-տեխնիկական փաստաթղթերի պահանջներին համապատասխանող լրացուցիչ սարքավորումները:

Լրացուցիչ սարքավորումը համարվում է ապահովագրված միայն այն դեպքում, եթե այն նշված է Պայմանագրում/Վկայագրում՝ ապահովագրական գումարների նշումով:

3.4. Կողմերի համաձայնությամբ կարող է ապահովագրվել շինհրապարակի սարքավորումները:

Շինհրապարակի սարքավորմանը դասվում է շինհրապարակում գտնվող գույքը, այդ թվում՝ ժամանակավոր գույքագրման շենքեր և շինություններ, շինարարական վագոններ:

Շինհրապարակի սարքավորումը համարվում է ապահովագրված միայն այն դեպքում, եթե այն նշված է Պայմանագրում/Վկայագրում՝ ապահովագրական գումարների նշումով:

3.5. Կողմերի համաձայնությամբ, Պայմանագրում/Վկայագրում Վերապահում ներառելու միջոցով և առանձին ապահովագրական գումարներ սահմանելով կարող է ապահովագրվել մասնագիտացված տեխնիկան, որն աշխատում է առանձնապես բարդ շահագործման պայմաններում, մասնավորապես.

3.5.1. Ստորգետնյա աշխատանքների համար օգտագործվող մեքենաներն սարքավորումներ (Վերապահում 400՝ հավելված 1),

3.5.2. Նավթի, գազի և երկրաջերմային հորատման սարքավորումներ (Վերապահում 420՝ հավելված 1),

3.5.3. Ջրի հորատման սարքավորումներ (Վերապահում 421՝ հավելված 1),

3.5.4. Բեռնանավերի և պոնտոնների վրա աշխատող սարքավորումներ (Վերապահում 499՝ հավելված 1),

3.5.5. Մասնագիտացված տեխնիկական ավտոմեքենայի հենասարքի վրա՝ ընդհանուր օգտագործման ճանապարհներով երթևեկելու ժամանակ:

3.6. Սույն Պայմաններով ապահովագրության չեն ընդունվում՝

3.6.1. Մարդատար տրանսպորտային միջոցները,

3.6.2. Տրանսպորտային միջոցները, որոնք օգտագործվում են ուղևորների կամ բեռների առևտրային փոխադրման համար,

3.6.3. Թռչող սարքերը,

3.6.4. Լողացող միջոցները և նավերը,

3.6.5. Մասնագիտացված տեխնիկան, որը արդիականացվել է առանց արտադրող գործարանի հետ համաձայնեցնելու,

3.6.6. Մասնագիտացված տեխնիկան, որը ներմուծվել է ՀՀ տարածք մաքսային նորմերի և կանոնների խախտմամբ կամ ՀՀ պետական մարմինների և Ինտերպոլի մարմինների տվյալների տեղեկատվական բազաներում հաշվառված է որպես նախկինում առևանգված,

3.6.7. Սահմանված կարգով չգրանցված և համապատասխան փաստաթղթեր չունեցող մասնագիտացված տեխնիկան, եթե նման գրանցումը և համապատասխան փաստաթղթերի առկայությունը պարտադիր կարգով պահանջվում է ՀՀ գործող օրենսդրության համաձայն,

3.6.8. Մասնագիտացված տեխնիկան, որն ունի վնասվածքներ կամ անսարքություններ, որոնց առկայության դեպքում դրա շահագործումն արգելվում է տեղական, գերատեսչական կամ այլ նորմատիվ ակտերով,

3.6.9. Վթարային վիճակում գտնվող մասնագիտացված տեխնիկան,

3.6.10. Արտադրության ընթացքում սպառվող հիմնական և օժանդակ նյութերը, ինչպիսիք են վառելանյութը, քիմիական նյութերը,

3.6.11. Բոլոր տեսակի գործիքները և սարքերը:

4. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՌԻՍԿԵՐ, ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՏԱՀԱՐՆԵՐ

4.1. Սույն Պայմանների համաձայն կարող են ապահովագրվել Ապահովադրի (Շահառուի) գույքային շահերը՝ կապված ապահովագրված գույքի կորստի, ոչնչացման և վնասման հետ, հետյալ ռիսկերով ապահովագրական պատահարի ի հայտ գալու հետևանքով՝

4.1.1. «Հրդեհ, պայթյուն, կայծակի հարված»

Սույն ռիսկով հատուցվում է վնասը, որն առաջացել է ապահովագրված գույքի կորստից, ոչնչացումից կամ վնասվածքից, որը հետևանք է.

1) ապահովագրված գույքի վրա կրակի, վառվող ապրանքների, տաք գազերի, հրդեհի ընթացքում բարձր ջերմաստիճանի ազդեցության,

2) ապահովագրված գույքի վրա հրդեհի կանխարգելման կամ մարման նպատակով կիրառվող հրդեհամարման միջոցների ազդեցության,

3) պայթյունի ազդեցության,

4) կայծակի էլեկտրական պարպման (կայծակի հարվածի),

4.1.1.1. Սույն Պայմանների նպատակով կիրառվում են հետևյալ հասկացությունները.

Հրդեհ՝ կրակի վառման և պահպանման հատուկ վայրերից դուրս առաջացած կամ այդ վայրերի սահմաններից դուրս եկած անվերահսկելի այրումը, որն ունակ է ինքնուրույն տարածվելու և նյութական վնաս հասցնելու:

Պայթյուն՝ կարճ ժամանակի ընթացքում սահմանափակ ծավալով մեծ քանակի էներգիայի անջատման արագ ընթացող գործընթացը՝ կապված նյութի վիճակի ֆիզիկաքիմիական ակնթարթային փոփոխության հետ, որը հանգեցնում է ճնշման տատանման կամ հարվածային ալիքի առաջացման և ուղեկցվում է սեղմված գազերի կամ գոլորշիների գոյացմամբ, որոնք ունակ են արտադրել աշխատանք,

Կայծակի հարված՝ ամպրոպից առաջացած էլեկտրական պարպումը, որի դեպքում էլեկտրական լիցքն անցնելով ապահովագրված գույքի միջով ապահովագրված գույքի վրա թողնում է ջերմային, մեխանիկական և էլեկտրական ազդեցություն:

4.1.2. «Տարերային աղետներ»

Սույն ռիսկով հատուցվում է վնասը, որն առաջացել է ապահովագրված գույքի կորստից, ոչնչացումից կամ վնասվածքից, որը հետևանք է.

1) հրաբխի ժայթքման,

2) ջրհեղեղի, հեղեղման, ստորերկրյա ջրերի հեղեղման,

3) փոթորիկի, հողմի, մրրիկի, պտտահողմի,

4) սողանքի, գրունտի նստվածքի, փլուզման, քարահոսքի, ձնահոսքի, ցեխահոսքի,

5) կարկուտի, մերկասառույցի:

4.1.2.1. Սույն Պայմանների նպատակով կիրառվում են հետևյալ հասկացությունները.

Հրաբխի ժայթքում՝ հրաբխային գործընթաց, որն ուղեկցվում է հրաբխի խառնարանից շիկացած գազերի, քարերի, մոխրի արտանետմամբ, ինչպես նաև մագմայի արտահոսքով,

Ջրհեղեղ՝ տարածքի անկանխատեսելի հեղեղումը ջրով՝ ջրային զանգվածի ջրավազանի սովորական սահմաններից դուրս գալու հետևանքով, որն առաջանում է ձյան ինտենսիվ հալոցքի, մեծ քանակությամբ տեղումների, ջրի՝ քամու կողմից քշվելու, սառցե խցանումների, ջրամբարների և ամբարտակների ճեղքմամբ, լեռնային զանգվածների ջրի ակունքներ թափվելու, ինչը խոչընդոտում է ջրի բնականոն հոսքին,

Հեղեղում՝ տարածքի հեղեղումը ջրով՝ ջրերի բարձրացման կամ վարարման ընթացքում,

Վարարում՝ գետի ջրային ռեժիմի փուլը, որը կարող է բազմիցս կրկնվել տարվա տարբեր եղանակներին, որը բնութագրվում է ջրի ինտենսիվ, սովորաբար՝ մնացորդների և մակարդակների կարճաժամկետ մեծացմամբ, և առաջանում է անձրևներից կամ ջերմացման ժամանակ ձնհալի հետևանքով,

Ստորերկրյա ջրերի հեղեղում՝ գործընթացը, որի ընթացքում ջրային ռեժիմի և տարածքի հավասարակշռության հաշվարկային ժամանակահատվածում խախտման հետևանքով տեղի է ունենում ստորերկրյա ջրերի մակարդակի բարձրացում, որոնք հասնում են կրիտիկական նշանակության և պահանջում են պաշտպանական միջոցառումների կիրառում:

Փոթորիկ՝ հանկարծակի, ուժգին, ուղղությունը հաճախ փոխող կարճատև քամի: Քամու արագությունը փոթորիկի ժամանակ գերազանցում է 17,2 մ/վ կամ 62 կմ/ժ (Բոֆորտի սանդակով 8 կամ ավելի բարձր բալ),

Հողմ՝ երկարատև և ուժեղ քամի, որի արագությունը գերազանցում է 17,2 մ/վ կամ 62 կմ/ժ (Բոֆորտի սանդակով 8 կամ ավելի բարձր բալ),

Մրրիկ՝ երկարատև և ուժգին քամի, որի արագությունը գերազանցում է 35 մ/վ,

Պտտահողմ՝ մթնոլորտային մրրիկ, որն առաջանում է ամպրոպային ամպում և տարածվում է դեպի ներքև, կազմված է արագ պտտվող օդից, խոնավության մասնիկներից, ավազից, փոշուց և այլ մասնիկներից և որի պտտման արագությունը գերազանցում է 50 մ/վ,

Սողանք՝ լանջից ներքև հողի զանգվածի տեղաշարժ (սահք)՝ սեփական զանգվածի աղեցությամբ,

Գրունտի նստվածք՝ բնական երևույթների արդյունքում գրունտի իջեցում բնական ճաքերի կամ դատարկ հողային տարածությունների մեջ, այդ թվում կարստային կամարների փլուզման, տորֆի մնացորդների այրման արդյունքում և այլն,

Փլուզում, քարահոսք՝ լեռնային ժայռերի հանկարծակի փլուզում՝ կայունության կորստի կամ թուլացման հետևանքով, լեռնային ժայռերից քարերի հոսք,

Ձնահոսք՝ ձյան զանգված, որն ընկնում կամ սահում է լեռնալանջերից ավելի քան 20 մ/վ արագությամբ:

Ցեխահոսք՝ ցեխային կամ ցեխաքարային հոսանքներ, որոնք հանկարծակի առաջանում են առատ տեղումների կամ ինտենսիվ ձնհալքի արդյունքում լեռնային գետերի ակունքներում հեղեղումների պատճառով:

Կարկուտ՝ մթնոլորտային տեղումների տարատեսակ, որն արտահայտվում է երկնքից թափվող տարբեր չափի սառցե գոյացությունների տեսքով,

Մերկասառույց՝ սառույցի խիտ շերտ, որն առաջանում է առարկաների վրա անձրևի կաթիլների կամ մառախուղի սառելու հետևանքով:

4.1.3. «Վթար»

Սույն ռիսկով հատուցվում է վնասը, որն առաջացել է աշխատանքների արտադրության

վայրերում կամ պահպանման վայրերում ընդհանուր օգտագործման ճանապարհներից դուրս ապահովագրված գույքի կորստից, ոչնչացումից կամ վնասումից, որը հետևանք է.

- 1) մասնագիտացված տեխնիկայի կողաշրջման, անկման,
- 2) մասնագիտացված տեխնիկայի անվերահսկելի տեղաշարժի, սողալու, սահելու,
- 3) մասնագիտացված տեխնիկայի անշարժ կամ շարժվող առարկաների հետ բախման,
- 4) մասնագիտացված տեխնիկայի վրա տրանսպորտային միջոցների վրաերթի,
- 5) շենքերի կամ շինությունների փլուզման,
- 6) ծառերի, սառցե գոյացությունների, շինության կոնստրուկցիաների, այլ առարկաների անկման,
- 7) հողով կամ այլ նյութով արգելափակմամբ,
- 8) ստորգետնյա ջրերով հեղեղմամբ,
- 9) նավերի կուտակմամբ:

4.1.4. «Ինժիներական համակարգերի վթար»

Սույն դիսկով հատուցվում է վնասը, որն առաջացել է ապահովագրված գույքի վրա ջրի, գոլորշու կամ այլ հեղուկի ազդեցությամբ ապահովագրված գույքի կորստից, ոչնչացումից կամ վնասումից, որը հետևանք է.

1) ջրատար, կոյուղու, ջեռուցման կամ հակահրդեհային համակարգերի վթարի (հանկարծակի խափանման), ինչպես նաև հակահրդեհային համակարգերի հանկարծակի և անհրաժեշտությամբ չպայմանավորված միանալու,

2) Ապահովարդի (Շահառուի, Լիզինգառուի, Վարձակալի) տիրապետման, օգտագործման կամ տնօրինման տակ չգտնվող հարակից փակ տարածքներից ջրի, գոլորշու կամ այլ հեղուկի ներթափանցման:

4.1.5. «Թռչող սարքերի անկում»

Սույն դիսկով հատուցվում է վնասը, որն առաջացել է թռչող սարքերի, դրանց մասերի, բեկորների կամ դրանց բեռի անկման հետևանքով ապահովագրված գույքի կորստից, ոչնչացումից կամ վնասումից,

4.1.6. «Երրորդ անձանց հակաօրինական գործողություններ»

Սույն դիսկով հատուցվում է վնասը, որն առաջացել է երրորդ անձանց հակաօրինական գործողությունների հետևանքով ապահովագրված գույքի կորստից, ոչնչացումից կամ վնասումից, որոնք ՀՀ գործող վարչական կամ քրեական օրենսդրությամբ որակվում են որպես.

- 1) ապահովագրված գույքի դիտավորությամբ (կանխամտածված) ոչնչացում կամ վնասում,
- 2) ապահովագրված գույքի անզգուշությամբ ոչնչացում կամ վնասում,
- 3) խուլիգանություն,
- 4) գողություն, կողոպուտ, ավազակություն:

4.1.6.1. Սույն Պայմանների համաձայն կիրառվում են երրորդ անձանց հակաօրինական գործողությունների ձևերի հետևյալ սահմանումները.

Գույքի դիտավորությամբ ոչնչացում կամ վնասում (մեղավոր անձին (անձանց) ՀՀ ՔՕ 264-րդ հոդվածով որակելու դեպքում),

Գույքի անզգուշությամբ ոչնչացում կամ վնասում՝ գույքի ոչնչացումը կամ վնասումը երրորդ անձի կողմից, որը կատարվել է կրակի կամ առավել մեծ վտանգի այլ աղբյուրների հետ անզգուշ վերաբերվելու միջոցով (մեղավոր անձին (անձանց) ՀՀ ՔՕ 264-րդ հոդվածով որակելու դեպքում),

Խուլիգանություն՝ դիտավորությամբ հասարակական կարգը կոպիտ կերպով խախտելը, որն արտահայտվել է հասարակության նկատմամբ բացահայտ անհարգալից վերաբերմունքով (մեղավոր անձին (անձանց) ՀՀ ՔՕ 297-րդ հոդվածով որակելու դեպքում),

Գողություն՝ ապահովագրված գույքի գաղտնի հափշտակությունը (մեղավոր անձին (անձանց) ՀՀ ՔՕ 254-րդ հոդվածով որակելու դեպքում),

Կողոպուտ՝ ապահովագրված գույքի բացահայտ հափշտակությունը (մեղավոր անձին (անձանց) ՀՀ ՔՕ253-րդ հոդվածով որակելու դեպքում),

Ավազակություն՝ ապահովագրված գույքը հափշտակելու նպատակով հարձակումը, որը կատարվել է կյանքի կամ առողջության համար վտանգավոր բռնություն գործադրելով կամ դա գործադրելու սպառնալիքով (մեղավոր անձին (անձանց) ՀՀ ՔՕ 252-րդ հոդվածով որակելու դեպքում):

4.1.6.2. Երրորդ անձանց հակաօրինական գործողությունների ձևերի ցանկը, որոնք ծածկվում են սույն ռիսկով, կարող է կրճատվել Պայմանագրով/Վկայագրով:

4.1.7. «Ճանապարհատրանսպորտային պատահար»

Սույն ռիսկով հատուցվում է ապահովագրված մասնագիտացված տեխնիկայի ընդհանուր օգտագործման ճանապարհներով ինքնուրույն տեղաշարժի ժամանակ տեղի ունեցած ճանապարհատրանսպորտային պատահարի հետևանքով ապահովագրված գույքի կորստի, ոչնչացման կամ վնասվածքի հետևանքով առաջացած վնասը:

Սույն ռիսկով փոխհատուցվում է վնասը, պայմանով, որ ճանապարհատրանսպորտային պատահարը տեղի է ունեցել՝

1) ապահովագրված գույքի կայանման վայրից մինչև շահագործման վայր և հետադարձ կամ շահագործման (կայանման) մեկ վայրից մինչև այլ վայր երթևեկելու ժամանակ՝ ապահովագրված գույքի տեղափոխման վերաբերյալ տեղեկատվություն պարունակող ուղեցույցում կամ այլ փաստաթղթում նշված տեխնիկական առաջադրանքին կամ երթուղուն համապատասխան,

2) ապահովագրված գույքի օգտագործմամբ ընդհանուր օգտագործման ճանապարհներին աշխատանքներ իրականացնելիս:

4.1.7.1. Սույն Պայմանների համաձայն ճանապարհատրանսպորտային պատահար (ՃՏՊ) ասելով հասկացվում է իրադարձությունը, որն առաջացել է ապահովագրված մասնագիտացված տեխնիկայի երթևեկության ընթացքում ճանապարհին և դրա մասնակցությամբ, այդ թվում՝ վրաերթը, կողաշրջումը, բախումն այն իմաստով, որով տվյալ հասկացությունն օգտագործվում է ՀՀ-ում գործող ճանապարհային երթևեկության կանոններով, եթե Պայմանագրով/Վկայագրով այլ բան նախատեսված չէ:

4.1.7.2. Սույն Պայմանների նպատակով ճանապարհ ասելով հասկացվում է առնվազն մեկ երթևեկելի մաս ունեցող, իսկ առկայության դեպքում նաև տրամվայի գծեր, մայրեր, կողնակներ և բաժանարար գոտիներ ներառող և օրենսդրությամբ սահմանված կարգով տրանսպորտային միջոցների երթևեկության համար օգտագործվող կահավորված կամ հարմարեցված հողային գոտին կամ արհեստական կառույցի մակերեսը:

4.2. Սույն Պայմաններով Ապահովադրի գույքը կարող է ապահովագրվել ինչպես սույն Պայմանների 4.1.1. - 4.1.7 կետերում թվարկված բոլոր հնարավոր ապահովագրական ռիսկերից, այնպես էլ մեկ ռիսկից կամ այդ ռիսկերի համադրությամբ:

4.3. Մի քանի իրադարձություններ տեղի ունենալու դեպքում, որոնց ի հայտ գալու հետ կապված իրականացվում է ապահովագրությունը, դիտարկվում են որպես մեկ ապահովագրական պատահար, եթե այդ իրադարձությունները ունեն տեղի ունենալու միևնույն սկզբնապատճառը:

4.4. Եթե Պայմանագրով/Վկայագրով ուղղակիորեն այլ բան նախատեսված չէ (հատուկ նշված չէ), ապահովագրական ռիսկ, ապահովագրական պատահար չի համարվում և հատուցման ենթակա չէ.

4.4.1. Վնասը, որը պատճառվել է երկրաշարժի հետևանքով: Պայմանագրով/Վկայագրով «Երկրաշարժ» ռիսկը որպես ապահովագրական ռիսկ նախատեսված (հատուկ նշված) լինելու դեպքում, այն ունի հետևյալ նշանակությունը.

Երկրաշարժ՝ երկրի ընդերքում տեղի ունեցող բնական գործընթացների հետևանք, որն ուղեկցվում է ստորգետնյա ցնցումներով և երկրակեղևի տատանումներով:

4.4.2. ապահովագրված գույքի կորուստը, ոչնչացումը կամ վնասումը միջուկային պայթյունի, ճառագայթման կամ ռադիոակտիվ վարակման ազդեցության հետևանքով,

4.4.3. ապահովագրված գույքի կորուստը, ոչնչացումը կամ վնասումը ռազմական գործողությունների, զորաշարժերի կամ ռազմական այլ միջոցառումների, զինված խմբավորումների գործողությունների, քաղաքացիական պատերազմի հետևանքով,

4.4.4. ապահովագրված գույքի կորուստը, ոչնչացումը կամ վնասումը ցանկացած տեսակի ժողովրդական հուզումների և գործադուլների հետևանքով (եթե Պայմանագրով/Վկայագրով նախատեսված չէ 001 Վերապահման կիրառումը),

4.4.5. ապահովագրված գույքի կորուստը, ոչնչացումը կամ վնասումը քաղաքացիական կամ ռազմական իշխանությունների գործողությունների հետևանքով,

4.4.6. ապահովագրված գույքի կորուստը, ոչնչացումը կամ վնասումը ահաբեկչության, դիվերսիայի հետևանքով (եթե Պայմանագրով/Վկայագրով նախատեսված չէ Ահաբեկչություն 014 Վերապահման կիրառումը),

4.4.7. ապահովագրված գույքի կորուստը, ոչնչացումը կամ վնասումը դրա տեղափոխման, բեռնման, բեռնաթափման ընթացքում (եթե Պայմանագրով/Վկայագրով նախատեսված չէ 401 Վերապահման կիրառումը),

4.4.8. շինհրապարակից դուրս պահպանվող կամ աշխատանքների ավարտից կամ աշխատանքների իրականացման ցանկացած ընդմիջման ժամանակ ապահովագրված գույքի կորուստը, ոչնչացումը կամ վնասումը՝ տարածքի հեղեղման կամ ջրածածկման հետևանքով (եթե Պայմանագրով/Վկայագրով նախատեսված չէ 013, 108 Վերապահման կիրառումը),

4.4.9. ապահովագրված գույքի կորուստը, ոչնչացումը կամ վնասումը փորձարարական կամ հետազոտական աշխատանքներ իրականացնելու ժամանակ կամ հետևանքով,

4.4.10. ապահովագրված գույքի կորուստը, ոչնչացումը կամ վնասումը մոնտաժման, ապամոնտաժման աշխատանքներ իրականացնելու ժամանակ կամ հետևանքով,

4.4.11. ապահովագրված գույքի կորուստը, ոչնչացումը կամ վնասումը, երբ այն օգտագործվում է նավթային, գազային և երկրաջերմային հորերի հորատման կամ գոյություն ունեցող նավթային, գազային և երկրաջերմային հորերում աշխատելու համար (եթե Պայմանագրով/Վկայագրով նախատեսված չէ 420 Վերապահման կիրառումը),

4.4.12. ապահովագրված գույքի կորուստը, ոչնչացումը կամ վնասումը «ջրի» վրա հորատման աշխատանքների համար օգտագործելու դեպքում (եթե Պայմանագրով/Վկայագրով նախատեսված չէ 421 Վերապահման կիրառումը),

4.4.13. ապահովագրված գույքի կորուստը, ոչնչացումը կամ վնասումը որը տեղադրված է և աշխատում է հարթակների վրա ջրային մակերեսների եզրերի մոտ, բեռնանավերի և պոնտոնների վրա (եթե Պայմանագրով/Վկայագրով նախատեսված չէ 499 Վերապահման կիրառումը),

4.4.14. ապահովագրված գույքի կորուստը, ոչնչացումը կամ վնասումը սառցահատմամբ դրա շարժի կամ փոխադրման ժամանակ,

4.4.15. ապահովագրված գույքի կորուստը, ոչնչացումը կամ վնասումը դրա հողի տակ շահագործման դեպքում (եթե Պայմանագրով/Վկայագրով նախատեսված չէ 400 Վերապահման կիրառումը),

4.4.16. փոխարինվող կախովի սարքավորումների կորուստը, ոչնչացումը կամ վնասումը(հորատիչներ, կտիչներ, շերտփներ, լցակույտեր, հիդրոմուրճեր և այլն):Այս բացառությունը չի տարածվում ապահովագրված գույքի վրա տեղադրված փոխարինվող կախովի սարքավորումների կորուստին, ոչնչացմանը կամ վնասմանը,

4.4.17. վնասվածքը, որը չի հանգեցրել ապահովագրված գույքի հետագա վնասի պատճառման, կամ կապված չէ ապահովագրական պատահարի հետևանքով.ապահովագրված գույքի այլ վնասվածքների հետ՝

1) ապահովագրված գույքի անվադողերի, անվասկավառակների, թրթուռային շավիղի,
2) ապահովագրված գույքի արտանետվող համակարգի տարրերի,
3) ապահովագրված գույքի պաշտպանիչ վահանների (շարժիչի կառուտեր, փոխանցման տուփ, վառելիքի բաք և այլն),

4) ապահովագրված գույքի թափքի հակակոռոզիոն ծածկույթը,

4.4.18. ապահովագրված գույքի մարտկոցի, գեներատորի կամ էլեկտրական սարքավորումների այլ մասերի վնասվածքը՝ դրանցում առաջացած կարճ միացման հետևանքով, որը չի հանգեցրել ապահովագրված գույքին հետագա վնաս պատճառելուն,

4.4.19. ապահովագրված գույքի շարժիչի վնասվածքները՝ շարժիչի ընդունման համակարգում հեղուկների կամ այլ կողմնակի նյութերի ներթափանցման հետևանքով («հիդրոհարված»),

4.4.20. ապահովագրված գույքի կորուստը, ոչնչացումը կամ վնասումը այն անձանց կողմից շահագործման հետևանքով, ովքեր ապահովագրված գույքը ստացել են Ապահովագրից (Շահառուից) վարձակալության, լիզինգի, վարձույթի և նշված չեն Պայմանագրում/Վկայագրում,

4.4.21. ապահովագրված գույքի ապրանքային արժեքի կորուստը:

4.5. Բոլոր դեպքերում ապահովագրական ռիսկ, ապահովագրական պատահար չի համարվում և հատուցման ենթակա չէ.

4.5.1. Ապահովագրի (Շահառուի, Լիզինգառուի, Վարձակալի), ինչպես նաև այն անձանց, որոնք գտնվում են աշխատանքային կամ քաղաքացիաիրավական հարաբերությունների մեջ Ապահովագրի (Շահառուի, Լիզինգառուի, Վարձակալի) հետ, կանխամտածված գործողությունների կամ կոպիտ անփութության հետևանքով ի հայտ եկած վնասը,

4.5.2. Ապահովագրին (Շահառուին) պատճառված անուղղակի վնասները, ներառյալ բարոյական վնասը, բաց թողնված օգուտը, եկամտի կորուստը կամ չստանալը, տուգանքները, տույժերը, վնասները և ծախսերը, որոնց հատուցումը նախատեսված չէ սույն Պայմաններով և Պայմանագրով/Վկայագրով,

4.5.3. ապահովագրված գույքի կորուստը, ոչնչացումը կամ վնասումը Պայմանագրի/Վկայագրի գործողության ժամկետից դուրս, ինչպես նաև Պայմանագրով/Վկայագրով սահմանված «ապահովագրության տարածքի» սահմաններից դուրս,

4.5.4. ապահովագրված գույքի կորուստը, ոչնչացումը կամ վնասումը ապահովագրված գույքի տիրապետման, օգտագործման, տնօրինման իրավունքը հաստատող փաստաթղթերի գործողության ժամկետի ավարտից հետո, ապահովագրված գույքի շահագործման ընթացքում,

4.5.5. ապահովագրված գույքի կորուստը, ոչնչացումը կամ վնասումը ապահովագրված գույքի արատների և թերությունների հետևանքով, որոնք հայտնի են եղել Ապահովագրին (Շահառուին) մինչև Պայմանագրի/Վկայագրի կնքումը, բայց որոնց մասին չի հայտնվել Ապահովագրողին,

4.5.6. ապահովագրված գույքի կորուստը, ոչնչացումը կամ վնասումը տվյալ տեղանքի համար միջին ցուցանիշները չգերազանցող կլիմայական և եղանակային պայմանների ազդեցության հետևանքով (անձրևի, ձյան կամ այլ տեղումների, ջերմաստիճանի, խոնավության կամ այլ բնական գործոնների փոփոխությունների):

4.5.7. ապահովագրված գույքի կորուստը, ոչնչացումը կամ վնասումը ոչ սթափ վիճակում գտնվող, ավտոմոբիլային կամ թմրամիջոցների, հոգեմետ, տոքսիկ, դեղորայքային պատրաստուկների ազդեցության տակ գտնվող անձանց կողմից, որոնց օգտագործումը հակացուցված է ապահովագրված գույքի շահագործման հետ կապված գործողությունների իրականացման ընթացքում, ինչպես նաև, եթե ապահովագրված գույքի կառավարող (վարող) անձը դեպքի վայրից հեռացել է կամ հրաժարվել է անցնել բժշկական հետազոտություն (փորձաքննություն),

4.5.8. ապահովագրված գույքի կորուստը, ոչնչացումը կամ վնասումը ապահովագրված գույքը շահագործող անձի կողմից հրդեհային անվտանգության մասին օրենսդրությունը կամ հրդեհավտանգ, պայթյունավտանգ նյութերի փոխադրման և պահպանման կանոնները խախտելու հետևանքով,

4.5.9. ապահովագրված գույքի կորուստը, ոչնչացումը կամ վնասումը ապահովագրված գույքը շահագործող անձի կողմից ճանապարհային երթևեկության կանոններով նախատեսված ուղևորների և բեռների փոխադրման սահմանված կանոնների (այսուհետ՝ ՃԵԿ) կամ մասնագիտացված տեխնիկայի շահագործման կանոնների խախտման հետևանքով,

4.5.10. ապահովագրված գույքի կորուստը, ոչնչացումը կամ վնասումը ապահովագրված գույքը շահագործող անձի կողմից համապատասխան մասնագիտացված տեխնիկայի շահագործման հրահանգով, գործող օրենսդրությամբ, Ապահովադրի ներքին փաստաթղթերով նախատեսված անվտանգության տեխնիկայի խախտման հետևանքով,

4.5.11. ապահովագրված գույքի կորուստը, ոչնչացումը կամ վնասումը ապահովագրված գույքը շահագործող անձի կողմից ապահովագրված գույքը սարքին և շահագործման համար պիտանի վիճակում պահելու նորմատիվ փաստաթղթերի պահանջները չպահպանելու հետևանքով,

4.5.12. ապահովագրված գույքի կորուստը, ոչնչացումը կամ վնասումը ապահովագրված գույքը Ապահովադրի (Շահառուի, Լիզինգառուի, Վարձակալի) իմացությամբ այն անձի կողմից օգտագործելու ժամանակ, ով դրա համար չունի օրինական հիմքեր, և (կամ) Պայմանագրում/Վկայագրում նշված չէ շարժման ժամանակ ապահովագրված գույքը վարելու թույլտվություն ունեցող անձ և (կամ) ապահովագրված գույքի օգտագործմամբ աշխատանքներ կատարելու համար թույլատրված անձ,

4.5.13. ապահովագրված գույքի կորուստը, ոչնչացումը կամ վնասումը ակնհայտ անսարք ապահովագրված գույքը Ապահովադրի (Շահառուի, Լիզինգառուի, Վարձակալի) կամ վարելու թույլտվություն ունեցող անձի կողմից վարելու ժամանակ, որի շահագործումն արգելված է ՀՀ նորմատիվ ակտերին (այդ թվում՝ ճանապարհային երթևեկության կանոններին, մասնագիտացված տեխնիկայի շահագործման կանոններին) համապատասխան, ինչպես նաև վնասվելուց հետո վնասված վիճակում ապահովագրված գույքի շահագործման դեպքում, բայց մինչև վերանորոգման անցկացումը, որից հետո երաշխավորվում է բնականոն շահագործումը,

4.5.14. ապահովագրված գույքի կորուստը, ոչնչացումը կամ վնասումը այն անձի կողմից շահագործելու հետևանքով, ով չունի համապատասխան վարելու իրավունքներ (համապատասխան կարգի վարորդական վկայական, համապատասխան կարգի տրակտորիստ-մեքենավարի վկայական) և (կամ) սահմանված նմուշի վկայականով հաստատված համապատասխան մասնագիտացված տեխնիկայի շահագործման որակավորման կարգ,

4.5.15. ապահովագրված գույքի կորուստը, ոչնչացումը կամ վնասումը՝ ապահովագրված գույքի շարժիչի կամ այլ հանգույցների և ագրեգատների տաքացման համար բաց կրակի աղբյուրների օգտագործման հետևանքով,

4.5.16. ապահովագրված գույքի կորուստը, ոչնչացումը կամ վնասումը ապահովագրված գույքը բեռնման, բեռնաթափման, փոխադրման, բեռներով այլ գործողությունների իրականացման

նպատակով շահագործելու հետևանքով, որոնց քաշը գերազանցում է ապահովագրված գույքը արտադրող գործարանի կողմից թույլատրված առավելագույն չափը,

4.5.17. ապահովագրված գույքի կորուստը, ոչնչացումը կամ վնասումը Ապահովադրի (Շահառուի, Լիզինգառուի, Վարձակալի) աշխատողների գործունեության արդյունքում, որոնք կապված չեն իրենց աշխատանքային (ծառայողական, պաշտոնական) պարտականությունների կատարման կամ առանց հատուկ թույլտվության ապահովագրված գույքի օգտագործման հետ, երբ նման թույլտվությունը պարտադիր է,

4.5.18. ապահովագրված գույքի հաշվառման համարանիշների, ապակու խոզանակների, լուսարձակների մաքրիչի, ավտոմագնիտոլայի, առջևի շարժական ավտոմագնիտոլայի վահանակների, անիվների, անիվների սկավառակների, ցեխահավաքների, բանալիների, հակաառևանգման համակարգի և դրա հեռակառավարման վահանակի, կողային հայելիների գողությունը, եթե նման գողությունը տեղի է ունեցել առանց մասնագիտացված տեխնիկայի գողության,

4.5.19. ապահովագրված գույքի կորուստը՝ դրա հափշտակության հետևանքով, բացառությամբ գողության, կողոպուտի, ավազակության հետևանքով ապահովագրված գույքի հափշտակության դեպքերի,

4.5.20. ապահովագրված գույքի կորուստը անհետացման արդյունքում, որի պատճառները չեն հաստատվել իրավասու մարմիններից ստացված փաստաթղթերով,

4.5.21. գույքագրում կատարելիս հայտնաբերված ապահովագրված գույքի պակասորդը,

4.5.22. ապահովագրված գույքի վնասումը՝ խոռոչների, քերձվածքների, փոսերի, մաշվածության տեսքով, ներկածածկույթի վնասումը (շահագործման բնույթի վնասվածքները),

4.5.23. այրման-քսանյութերի, քիմիկատների, սառեցնող հեղուկների, ապահովագրված գույքի ծախսվող մասերի՝ հորատիչների, դանակների, ատամների, կտրող շեղբերի, սղոցների շեղբերի և հղկող սկավառակների, փոխակրիչ գոտիների, մաղերի, ճկուն խողովակների, պարանների, գոտիների, խոզանակների, փշերի, շղթաների, թրթուրների, մալուխների և այլնի կորուստը, ոչնչացումը կամ վնասումը: Սույն բացառությունը չի տարածվում ապահովագրված գույքի հետ ծախսվող մասերի կորուստի, ոչնչացման կամ վնասվածքի դեպքերի վրա, որի վրա այդ ծախսվող մասերը տեղադրված են եղել,

4.5.24. ապահովագրված գույքի արատավոր մասերի, հանգույցների և պահեստամասերի կորուստը, ոչնչացումը կամ վնասումը,

4.5.25. ապահովագրված գույքի կորուստը, ոչնչացումը կամ վնասումը գործարանային արատի կամ վերականգնողական վերանորոգման ընթացքում թույլ տված արտադրական թերության հետևանքով,

4.5.26. ապահովագրված գույքի կորուստը, ոչնչացումը կամ վնասումը փորձարկումների հետևանքով կամ ընթացքում,

4.5.27. ապահովագրված գույքի կորուստը, ոչնչացումը կամ վնասումը ապահովագրական ռիսկը էականորեն բարձրացնող հանգամանքների առաջացման հետևանքով, որոնք հանդիսացել են այն վնասի առաջացման պատճառ, որոնց մասին Ապահովադիրը սույն Պայմաններով սահմանված կարգով չի տեղեկացրել Ապահովագրողին կամ որոնց վերացման անհրաժեշտության մասին Ապահովագրողը համաձայնեցված ժամկետում տեղեկացրել է Ապահովադրին (Շահառուին),

4.5.28. ապահովագրված գույքի կորուստը, ոչնչացումը կամ վնասումը՝ ալիքների ջրով հեղեղվելու հետևանքով (օվկիանոսի կամ ծովի մակարդակի պարբերական տատանումներ),

4.5.29. ապահովագրված գույքի կորուստը, ոչնչացումը կամ վնասումը բնական մաշվածության, մշտական շահագործման գործոնների ազդեցության (կոռոզիայի, էրոզիայի,

օբյեկտացման, նստվածքի, կավիտացիայի և այլն), նյութի հանգած լինելու հետևանքով, ցանկացած ազդեցության հետևանքով, որը կրում է երկարատև, աստիճանական կամ կուտակային բնույթ,

4.5.30. ապահովագրված գույքի կորուստը, ոչնչացումը կամ վնասումը ապահովագրված գույքի ներքին խափանումների (արտաքին գործոններով չպայմանավորված), մեխանիկական կամ էլեկտրական անսարքությունների, շարքից դուրս գալու, ծրագրային ապահովման կորստի, ոչնչացման կամ վնասման, սառեցնող կամ այլ հեղուկների սառեցման, անորակ քսուքի կամ յուղի կամ սառեցնող հեղուկի բացակայության հետևանքով: Միևնույն ժամանակ, եթե նման վնասվածքների և խափանումների հետևանքով տեղի է ունեցել, որպես հետևանք կողաշրջում, բախում կամ այլ արտաքին ազդեցություն ապահովագրված գույքի վրա, որը հանգեցրել է դրա ոչնչացման կամ վնասի, ապա նման վնասը ենթակա է փոխհատուցման,

4.5.31. վարձակալության, լիզինգի, վարձույթի փոխանցվող գույքի ապահովագրության դեպքում ապահովագրված գույքի կորուստը՝ Վարձակալի, Լիզինգատուի կողմից ապահովագրված գույքը Ապահովադիրին չվերադարձնելու հետևանքով:

5. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔ

5.1. Պայմանագիրը/Վկայագիրը գործում է միայն այն ապահովագրված գույքի նկատմամբ, որը գտնվում է ապահովագրության տարածքում և նշված է Պայմանագրում/Վկայագրում:

5.2. Ապահովագրության տարածք ասելով հասկացվում է.

Շահագործման տարածք՝ աշխատանքների իրականացման տարածք՝ շինհրապարակի, ձեռնարկության կամ այլ հարթակի տարածք, որտեղ մասնագիտացված տեխնիկական օգտագործվում է աշխատանքների իրականացման համար՝ համաձայն ուղեցույցների, պատվեր-հրահանգի, աշխատանքների իրականացման նախագծերի,

Պահպանման տարածք՝ մասնագիտացված տեխնիկայի մշտական կամ ժամանակավոր պահպանման վայրեր,

Փոխադրման տարածք՝ տարածք, որտեղ մասնագիտացված տեխնիկական տեղաշարժվում է իր ընթացքով կամ փոխադրվում է դրա համար հատուկ նախատեսված տեխնիկայի միջոցով պահպանման տարածքից մինչև շահագործման տարածք և հետադարձ, կամ պահպանման մեկ տարածքից մինչև պահպանման այլ տարածք և հետադարձ, կամ շահագործման մեկ տարածքից մինչև մյուսը և հետադարձ: Համաձայն Պայմանագրի/Վկայագրի՝ փոխադրման տարածքը կարող է ներառել կամ չներառել ընդհանուր օգտագործման ճանապարհները:

6. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՒՄԱՐ:ՖՐԱՆՇԻԶԱ

6.1. Ապահովագրական գումարը (հատուցման սահմանաչափը) նշվում է Պայմանագրում/Վկայագրում: Պայմանագրում/Վկայագրում նշված ապահովագրական գումարը (հատուցման սահմանաչափը) չի հանդիսանում Ապահովագրողի և Ապահովադրի միջև գույքի իրական արժեքի (ապահովագրական արժեքի) մասին համաձայնություն:

6.2. Ապահովագրական գումարը կարող է սահմանվել ապահովագրված գույքի յուրաքանչյուր միավորով կամ Պայմանագրում/Վկայագրում նշված օբյեկտների (խմբերի, գույքի դասակարգումների) համակցությամբ, ինչպես նաև կարող է սահմանվել ապահովագրական ռիսկով կամ մեկ ապահովագրական պատահարի համար:

6.3. Մեկ Պայմանագրով/Վկայագրով գույքի խմբերի ապահովագրության դեպքում Պայմանագրով/Վկայագրով ապահովագրական գումարը սահմանվում է ընդհանուր և ապահովագրված գույքի յուրաքանչյուր միավորով: Ընդ որում, ընդհանուր ապահովագրական գումարը Պայմանագրով/Վկայագրով սահմանվում է ապահովագրված գույքի յուրաքանչյուր միավորի գծով ապահովագրական գումարների հանրագումարով:

6.4. Ապահովագրական գումարը սահմանվում է Կողմերի համաձայնությամբ՝ գույքի ապահովագրական արժեքը չգերազանցող չափով:

6.5. Եթե Պայմանագրով/Վկայագրով սահմանված ապահովագրական գումարը ցածր է ապահովագրված գույքի իրական արժեքից (ոչ լրիվ ապահովագրություն), ապա Ապահովագրողն ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու դեպքում հատուցում է Ապահովադիրին (Շահառուին) հասցված վնասը՝ ապահովագրական գումարի և իրական արժեքի հարաբերությանը համամասնորեն:

Ընդ որում, Պայմանագրով/Վկայագրով կարող է նախատեսվել ապահովագրական հատուցման այլ հաշվարկ՝ իրական արժեքը ապահովագրական գումարին գերազանցելու դեպքերում, բայց, բոլոր դեպքերում, ապահովագրական հատուցումը չի կարող լինել ավել ապահովագրական գումարից և/կամ իրական արժեքից:

6.6. Եթե Պայմանագրով/Վկայագրում նշված ապահովագրական գումարն ավելի բարձր է քան ապահովագրված գույքի իրական արժեքը, ապա Պայմանագիրը/Վկայագիրը համարվում է առոչինչ ապահովագրական գումարի այն մասով, որը գերազանցում է Պայմանագրի/Վկայագրի կնքման պահին գույքի իրական արժեքը: Այս դեպքում ապահովագրավճարի ավել վճարված մասը վերադարձման ենթակա չէ:

6.7. Պայմանագրով/Վկայագրում հատուկ նախատեսված լինելու դեպքում, Պայմանագիրը/Վկայագիրը կարող է կնքվել նաև «Առաջին ռիսկի» պայմանով, երբ իրական արժեքը ապահովագրական գումարը գերազանցելու դեպքերում, ապահովագրական հատուցումը հաշվարկվում է առանց հաշվի առնելու ապահովագրական գումարի և ապահովագրված գույքի իրական (շուկայական) արժեքի համամասնությունը, այսինքն՝ իրական վնասի չափով, բայց ոչ ավել քան Պայմանագրով/Վկայագրով սահմանված ապահովագրական գումարը (հատուցման սահմանաչափը) և գույքի իրական (շուկայական) արժեքը:

6.8. Ապահովագրական գումարը կարող է լինել ագրեգատային և ոչ ագրեգատային: Եթե Պայմանագրով/Վկայագրով նշված չէ ապահովագրական գումարի տեսակը, ապա ապահովագրական գումարը համարվում է ագրեգատային:

6.8.1. Եթե Պայմանագրով/Վկայագրով սահմանված է ագրեգատային ապահովագրական գումար, ապա այն հանդիսանում է գումար, որի սահմաններում Ապահովագրողը պարտավորվում է վճարել ապահովագրական հատուցում Պայմանագրի/Վկայագրի գործողության ժամկետի ընթացքում տեղի ունեցած բոլոր ապահովագրական պատահարների հանրագումարով, ընդ որում ապահովագրական գումարը ինքնաշխատ նվազեցվում է հատուցված գումարի չափով: Ապահովագրական գումարի նվազեցումն իրականացվում է ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու օրվանից՝ Ապահովագրողի կողմից տեղի ունեցածը որպես ապահովագրական պատահար ճանաչելու և հետագայում ապահովագրական հատուցում վճարելու դեպքում:

Ապահովագրական հատուցումը վճարելուց հետո Պայմանագիրը/Վկայագիրը շարունակում է գործել ապահովագրական գումարի և վճարված ապահովագրական հատուցման տարբերության գումարի չափով:

6.8.2. Եթե Պայմանագրով/Վկայագրով սահմանված է ոչ ագրեգատային ապահովագրական գումար, ապա այդ դեպքում Ապահովագրողը պարտավորվում է վճարել ապահովագրական հատուցում Պայմանագրի/Վկայագրի գործողության ժամկետում տեղի ունեցած յուրաքանչյուր ապահովագրական պատահարի գծով, ընդ որում, ապահովագրական գումարը չի նվազեցվում վճարված ապահովագրական հատուցման գումարի չափով:

6.9. Պայմանագրով/Վկայագրով կարող են սահմանվել Ապահովագրողի կողմից հատուցման սահմանաչափեր՝ Պայմանագրով/Վկայագրով որևէ ապահովագրական ռիսկի համար

նախատեսված ապահովագրական հատուցման գումարի սահման, որը կիրառվում է ապահովագրված ամբողջ գույքի կամ դրա մի մասի նկատմամբ, մեկ ապահովագրական պատահարի հաշվարկով կամ ապահովագրության Պայմանագրի/Վկայագրի ողջ ժամանակահատվածի համար:

6.10. Հատուցման սահմանաչափերը կարող են սահմանվել մեկ ապահովագրական պատահարի համար հաշվարկով կամ Պայմանագրի/Վկայագրի գործողության ողջ ժամանակահատվածի համար:

6.11. Պայմանագրով/Վկայագրով Կողմերը կարող են սահմանվել չհատուցվող գումար (Ֆրանշիզա), որը վերաբերվում է յուրաքանչյուր ապահովագրական պատահարին:

Եթե Պայմանագրում/Վկայագրում սահմանված է ֆրանշիզա և նշված չէ ֆրանշիզայի տեսակը (պայմանական կամ ոչ պայմանական), համարվում է, որ Պայմանագրով/Վկայագրով սահմանված է ոչ պայմանական ֆրանշիզա:

6.11.1. Եթե մեկ ապահովագրական պատահարի հետևանքով վնասվում է ապահովագրված գույքի մի քանի միավոր, որոնցից յուրաքանչյուրի համար Պայմանագրով/Վկայագրով սահմանված է առանձին ֆրանշիզա, ապա ապահովագրական հատուցման չափը հաշվարկելիս ֆրանշիզան կիրառվում է ապահովագրված գույքի յուրաքանչյուր միավորի համար, եթե Պայմանագրում/Վկայագրում այլ բան նախատեսված չէ :

6.11.2. Պայմանագրով/Վկայագրով կարող է սահմանվել պրոգրեսիվ ոչ պայմանական չհատուցվող գումար, որը նախատեսում է ապահովագրական հատուցման չափի նվազեցում յուրաքանչյուր ապահովագրական պատահարի համար Պայմանագրով/Վկայագրով սահմանված ֆրանշիզայի չափով՝ ապահովագրական հատուցման փաստացի վճարման ենթակա գումարից, և ֆրանշիզայի չափը մեծանում է յուրաքանչյուր ապահովագրական պատահարից հետո:

6.12. Ապահովագրական գումարը (հատուցման սահմանաչափը) սահմանվում է ՀՀ դրամով: Կողմերի համաձայնությամբ ապահովագրական գումարը կարող է սահմանվել նաև արտարժույթով, որի համարժեքը համարվում է ՀՀ դրամով համապատասխան գումարը (այսուհետ՝ «ապահովագրություն արժույթային համարժեքով»):

6.13. Եթե Պայմանագրում/Վկայագրում համապատասխան ռիսկի համար ապահովագրական գումարը սահմանված է արտարժույթով, ապա ապահովագրական պատահարի հայտ գալու դեպքում կիրառվում է հատուցման օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից տվյալ արտարժույթի համար սահմանված փոխարժեքը: Եթե տվյալ արտարժույթի համար ՀՀ կենտրոնական բանկի փոխարժեքը ապահովագրական հատուցման օրվա դրությամբ 20 % և ավելի բարձր է Պայմանագրի/Վկայագրի կնքման օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի համապատասխան արտարժույթի փոխարժեքից, ապա ապահովագրական հատուցման հաշվարկը կատարվում է Պայմանագրի/Վկայագրի կնքման օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի տվյալ արտարժույթի փոխարժեքին ավելացրած 20%:

7. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱՎՃԱՐ

7.1. Ապահովագրավճարը հաշվարկվում է ելնելով ապահովագրական գումարից (հատուցման սահմանաչափից) և Ապահովագրողի կողմից սահմանված ապահովագրական սակագներից՝ հաշվի առնելով գույքի տեսակը, քանակը, ապահովագրության պայմանները, ապահովագրության ժամկետը և ռիսկի աստիճանի վրա ազդող այլ հանգամանքները:

Պայմանագիրը/Վկայագիրը կնքելիս Ապահովագրողն իրավունք ունի հիմնական ապահովագրական սակագնի վրա կիրառել ճշգրտող գործակիցներ՝ կախված ռիսկի աստիճանի վրա ազդող գործոններից, այդ թվում ֆրանշիզայի առկայությունից և դրա չափից:

7.2. Ապահովագրավճարը կարող է վճարվել կանխիկ դրամով կամ Ապահովագրողի հաշվարկային հաշվին անկանխիկ փոխանցման ճանապարհով:

7.3. Ապահովագրավճարի վճարումը կատարվում է ՀՀ դրամով:

7.4. Արտարժույթային համարժեքով ապահովագրության դեպքում ապահովագրավճարը կամ դրա հերթական վճարումները հաշվարկման նպատակով կարող են նշվել արտարժույթով: Ապահովագրավճարի վճարումը իրականացվում է ապահովագրավճարի կամ հերթական վճարման օրվա դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական Բանկի փոխարժեքով:

Այն դեպքերում, երբ ՀՀ գործող օրենսդրությամբ թույլատրվում է Պայմանագրի/Վկայագրի Կողմերի միջև հաշվարկներ իրականացնել արտարժույթով, ապահովագրավճարը (հերթական վճարումը) կարող է սահմանվել, ինչպես նաև Ապահովագրողի կողմից վճարվել արտարժույթով:

7.5. Պայմանագրի/Վկայագրի կնքման ժամանակ Ապահովագրողի համաձայնությամբ, Ապահովագրողին կարող է տրվել ապահովագրավճարը տարաժամկետ կարգով վճարելու հնարավորություն: Հերթական ապահովագրավճարների չափը և դրանց վճարման ժամկետները սահմանվում են Պայմանագրով/Վկայագրով:

7.6. Եթե Պայմանագրով/Վկայագրով այլ բան նախատեսված չէ, մեկ տարուց պակաս ժամկետով ապահովագրության դեպքում ապահովագրավճարի չափը որոշվում է տարեկան ապահովագրավճարի նկատմամբ կիրառելով հետևյալ տոկոսները՝

Պայմանագրի/Վկայագրի գործողության ժամկետ՝ ամիսներով	Ընդհանուր տարեկան ապահովագրավճարից տոկոս
մինչև 1 ամիս	30%
1-ից մինչև 2 ամիս	40%
2-ից մինչև 3ամիս	50%
3-ից մինչև 4ամիս	60%
4-ից մինչև 5 ամիս	65%
5-ից մինչև 6 ամիս	70%
6-ից մինչև 7ամիս	75%
7-ից մինչև 8 ամիս	80%
8-ից մինչև 9 ամիս	85%
9-ից մինչև 10ամիս	90%
10-ից մինչև 11ամիս	95%

7.7. Եթե Պայմանագրով/Վկայագրով այլ բան նախատեսված չէ, ապա մեկ տարուց պակաս ժամկետով Պայմանագրի/Վկայագրի կնքելու դեպքում ապահովագրավճարը վճարվում է միանվագ՝ մինչև Պայմանագրի/Վկայագրի ուժի մեջ մտնելը:

7.8. Մեկ տարուց ավել ժամկետով ապահովագրության դեպքում Պայմանագրով/Վկայագրով ընդհանուր ապահովագրավճարը սահմանվում է որպես յուրաքանչյուր տարվա ապահովագրավճարների գումար:

7.9. Ապահովագրավճարը կամ ապահովագրավճարի առաջին մասը Պայմանագրում/Վկայագրով սահմանված ժամկետներում չվճարելու կամ

Պայմանագրով/Վկայագրով սահմանված գումարի չափից քիչ վճարելու դեպքում, Պայմանագիրը/Վկայագիրը համարվում է ուժի մեջ չմտած, և այդ ընթացքում տեղի ունեցած իրադարձությունները չեն համարվում ապահովագրական պատահար և Ապահովագրողի մոտ չեն առաջացնում ապահովագրական հատուցում վճարելու պարտավորություն, եթե ապահովագրության Պայմանագրով/Վկայագրով այլ բան նախատեսված չէ:

7.10. Եթե Պայմանագրով/Վկայագրով այլ բան նախատեսված չէ, ապա Պայմանագրով/Վկայագրով սահմանված ժամկետում և չափով Ապահովագրողի կողմից հերթական ապահովագրավճարը չվճարելու դեպքում Ապահովագրողը չի սահմանում լրացուցիչ ժամկետ ապահովագրավճարի վճարման համար և չի ծանուցում այդ մասին Ապահովագրողին: Ընդ որում, Պայմանագիրը/Վկայագիրը համարվում է միակողմանի լուծված՝ Պայմանագրում/Վկայագրում հերթական Ապահովագրավճարի վճարման ամսաթվին հաջորդող օրվա ժամը 00:00-ից, և Ապահովագրողը ազատվում է Պայմանագրով/Վկայագրով սահմանված հերթական ապահովագրավճարի վճարման ամսաթվին հաջորդող օրվա ժամը 00:00-ից հետո տեղի ունեցած իրադարձությունների համար հատուցում իրականացնելու պարտականությունից:

7.11. Եթե Պայմանագրով/Վկայագրով նախատեսված է, որ Ապահովագրողը Պայմանագրով/Վկայագրով սահմանված ժամկետում և չափով Ապահովագրողի կողմից հերթական ապահովագրավճարը չվճարելու դեպքում սահմանում է լրացուցիչ ժամկետ ապահովագրավճարի վճարման համար և ծանուցում է այդ մասին Ապահովագրողին, ապա Ապահովագրողի կողմից Ապահովագրողին (Շահառուին) ուղարկվող նամակները և ծանուցումները համարվում են ուղարկված պատշաճ կարգով՝ հետևյալ պայմաններից մեկը պահպանելու դեպքում՝

1) ծանուցումը գրավոր տեսքով առձեռն փոխանցվել է Ապահովագրողին (Շահառուին) կամ ուղարկվել է պատվիրված նամակ փոստային եղանակով՝ Պայմանագրում/Վկայագրում նշված Ապահովագրողի (Շահառուի) հասցեով կամ կոնտակտային տվյալներով այլ փաստաթղթում նշված Ապահովագրողի (Շահառուի) կողմից տրամադրված հասցեով,

2) ծանուցումը ուղարկվել է էլեկտրոնային նամակի միջոցով՝ Պայմանագրում/Վկայագրում կամ կոնտակտային տվյալներով այլ փաստաթղթում նշված Ապահովագրողի (Շահառուի) կողմից տրամադրված էլեկտրոնային հասցեին,

3) եթե Ապահովագրողը (Շահառուն) ֆիզիկական անձ է, ապա ծանուցումը կարող է ուղարկվել SMS հաղորդագրության միջոցով՝ Պայմանագրում/Վկայագրում կամ կոնտակտային տվյալներով այլ փաստաթղթում նշված Ապահովագրողի (Շահառուի) կողմից տրամադրված հեռախոսահամարին, կամ էլեկտրոնային նամակի տեսքով՝ բջջային հավելված օգտագործելու միջոցով:

7.12. Սույն Պայմանների 7.11. կետով նախատեսված կարգով ծանուցումներն Ապահովագրողի (Շահառուի) կողմից համարվում են պատշաճ ստացված և վերջիններիս կողմից որոշակի գործողություններ կատարելու համար սահմանված ժամկետները Ապահովագրողի կողմից սկսվում են հաշվարկվել՝

- ծանուցումը գրավոր տեսքով Ապահովագրողին (Շահառուին) առձեռն փոխանցելու դեպքում՝ հանձնելու օրվան հաջորդող օրվանից,

- փոստով պատվիրված նամակով ուղարկվելու դեպքում՝ հետպատասխան տեղեկացման մեջ նշված ծանուցման ստացման կամ որևէ հիմքով նամակը փոստի ծառայության կողմից հետ վերադարձվելու հաջորդող օրվանից,

- էլեկտրոնային փոստով կամ SMS հաղորդագրության կամ բջջային հավելվածով ծանուցումն ուղարկվելու դեպքում՝ ծանուցումն ուղարկելու օրվան հաջորդող օրվանից:

Ապահովագրողի (Շահառուի) կողմից տրամադրված հասցեի, հեռախոսահամարի և/կամ

տվյալների փոփոխության դեպքում, Ապահովադիրը (Շահառուն) պարտավորվում է այդ փոփոխության պահից 3 (երեք) աշխատանքային օրվա ընթացքում գրավոր տեղեկացնել Ապահովագրողին այդ մասին: Եթե Ապահովագրողը նախապես չի տեղեկացվել Ապահովադրի (Շահառուի) Պայմանագրում/Վկայագրում կամ այլ փաստաթղթում նշված հասցեի, հեռախոսահամարի և/կամ տվյալների փոփոխության մասին, ապա նախորդ հայտնի հասցեով Ապահովադրին (Շահառուին) ուղարկված բոլոր ծանուցումները և տեղեկացումները կհամարվեն ստացված նախորդ հասցեով ստացված օրվանից:

7.13. Եթե Պայմանագրով/Վկայագրով սահմանված է ապահովագրավճարի վճարման տարաժամկետ եղանակ և մինչև Պայմանագրով/Վկայագրով սահմանված հերթական ապահովագրավճարի վճարման ժամկետը Ապահովադիրը հայտնել է ապահովագրական պատահարի հայտ գալու մասին, ապա Ապահովագրողն իրավունք ունի Ապահովադրից պահանջել վաղաժամկետ վճարել ապահովագրավճարի չվճարված մասը կամ հատուցման ենթակա գումարից հաշվանցել վճարման ենթակա ապահովագրավճարն ամբողջությամբ:

8. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ/ՎԿԱՅԱԳՐԻ ԿՆՔՈՒՄԸ, ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԿԵՏԸ ԵՎ ԴԱԴԱՐՈՒՄԸ

8.1. Պայմանագիրը/Վկայագիրը կնքվում է գրավոր և պետք է համապատասխանի ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքով նախատեսված վավեր գործարքի ընդհանուր պայմաններին:

8.2. Պայմանագիր/Վկայագիր կնքելիս Ապահովադիրն Ապահովագրողի պահանջով՝

1) լրացնում է Դիմումը և/կամ ապահովագրության օբյեկտի նկարագրությունը Ապահովագրողի կողմից սահմանված ձևով և տրամադրում է լրացված Դիմումը և/կամ նկարագրությունը Ապահովագրողին: Դիմումը և/կամ նկարագրությունը լրացվում է անձամբ Ապահովադրի կամ վերջինիս լիազոր ներկայացուցչի կողմից: Ապահովադրի խնդրանքով և վերջինիս խոսքերի և տրամադրած տեղեկատվության հիման վրա Դիմումը և/կամ նկարագրությունը կարող է լրացվել Ապահովագրողի ներկայացուցչի կողմից: Դիմումի և/կամ նկարագրության բոլոր կետերը/նկարագրությունները պետք է լրացվեն ընթեռնելի/հասկանալի ձեռագրով՝ բացառելով երկակի մեկնաբանությունը: Դիմումի և/կամ նկարագրության մեջ նշված տեղեկատվության իսկության պատասխանատվությունը կրում է Ապահովադիրը: Լրացված Դիմումը և/կամ նկարագրությունը ստորագրվում և հաստատվում է Ապահովադրի կամ նրա լիազոր ներկայացուցչի կողմից,

2) Ապահովագրողի պահանջով ներկայացնում է հետևյալ փաստաթղթերը (կամ դրանց պատճենները).

- ապահովագրության ընդունվող գույքի նկատմամբ Ապահովադրի (Շահառուի) գույքային շահը հավաստող փաստաթղթերը (դրանց պատճենները): Այդպիսի փաստաթղթեր կարող են լինել՝ սեփականության իրավունքի վկայականը, Ապահովադրին (Շահառուին) սեփականության իրավունքի փոխանցումը հաստատող կամ Ապահովադրին (Շահառուին) տիրապետելու/օգտագործելու իրավունք օժտող պայմանագրերը կամ ժառանգության իրավունքի վկայականը,

- ապահովագրության համար ներկայացված գույքի իրական արժեքը հաստատող փաստաթղթեր,

- տվյալ գույքի առկայությունն հաստատող փաստաթղթերը (այդ թվում գույքի լուսանկարները),

- տվյալ գույքի փոխադրման երթուղու և պայմանների մասին տեղեկատվություն պարունակող, փոխադրման ընթացքում անվտանգության ապահովման միջոցների վերաբերյալ

փաստաթղթեր,

- գույքի պահպանման, շահագործման, պահպանման և շահագործման ժամանակ անվտանգության միջոցների ապահովման մասին տեղեկություններ պարունակող փաստաթղթեր,
- գույքի որոշակի կատեգորիաների համար իրավասու մարմինների կողմից սահմանված հատուկ պահանջներ պարունակող փաստաթղթեր (նման պահանջների առկայության դեպքում),

3) Ապահովագրողին կամ նրա լիազոր ներկայացուցչին հնարավորություն է տալիս զննել ապահովագրության ընդունվող գույքը,

Ապահովագրողը կամ նրա լիազոր ներկայացուցիչը անցկացնում է ապահովագրության ընդունվող գույքի զննություն՝ ստուգելով դրա վիճակը (առկայությունը, ամբողջականությունը, սարքինությունը, շահագործման և պահպանման պայմանները, մաշվածության աստիճանը), գույքի հայտարարված և իրական արժեքի համապատասխանությունը, ինչպես նաև կարող է նշանակել փորձաքննություն՝ գույքի իրական արժեքը որոշելու նպատակով:

Ապահովագրողն իրավունք ունի իր հայեցողությամբ կրճատել կամ ընդլայնել ներկայացվող փաստաթղթերի ցանկը:

8.3. Պայմանագիրը/Վկայագիրը կնքելուց հետո Դիմումը և/կամ նկարագրությունը և ապահովագրված գույքի ցանկը համարվում են Պայմանագրի/Վկայագրի անբաժանելի մասը:

8.4. Պայմանագրի/Վկայագրի կնքման ժամանակ կամ դրա գործողության ընթացքում սույն Պայմանների դրույթները կարող են փոփոխվել (բացառվել կամ լրացվել) Կողմերի գրավոր համաձայնությամբ, եթե այդպիսի փոփոխությունները չեն հակասում ՀՀ գործող օրենսդրությանը: Պայմանագրի/Վկայագրի դրույթների և սույն Պայմանների միջև հակասությունների առկայության դեպքում գերակա ուժ ունեն Պայմանագրի/Վկայագրի դրույթները:

8.5. Պայմանագրի/Վկայագրի բոլոր փոփոխությունները և լրացումները կատարվում են գրավոր՝ Կողմերի միջև լրացուցիչ համաձայնագրի ստորագրմամբ:

8.6. Ապահովագրողն իրավունք ունի սույն Պայմանների հիման վրա նույնատիպ պայմաններով կնքված Պայմանագրերին/Վկայագրերին տալ որոշակի մարքեթինգային անվանումներ:

8.7. Պայմանագրի/Վկայագրի գործողության ընթացքում դրա կորստի դեպքում Ապահովագրի գրավոր դիմումի հիման վրա Ապահովագրողը վերջինիս տրամադրում է դրա կրկնօրինակը:

8.8. Պայմանագիրը/Վկայագիրը կնքվում է մեկ տարի ժամկետով, եթե դրանում այլ բան նախատեսված չէ:

8.9. Պայմանագիրը/Վկայագիրը, եթե Պայմանագրով/Վկայագրով այլ բան նախատեսված չէ, ուժի մեջ է մտնում՝

1) ապահովագրավճարի կամ դրա առաջին մասի կանխիկ վճարման դեպքում ապահովագրավճարի վճարման հաջորդող օրվա ժամը 00:00-ին, բայց ոչ շուտ, քան Պայմանագրում/Վկայագրում նշված գործողության ժամկետի սկզբի օրվա 00:00-ից: Ընդ որում, վճարման օր է համարվում ապահովագրավճարի ստացականի վրա նշված ամսաթիվը,

2) ապահովագրավճարի կամ դրա առաջին մասի անկանխիկ վճարման դեպքում՝ Ապահովագրողի բանկի հաշվարկային հաշվին փոխանցելու նպատակով Ապահովագրի հաշվարկային հաշվից դուրս գրման օրվա հաջորդող օրվա ժամը 00:00-ին, բայց ոչ շուտ, քան Պայմանագրում/Վկայագրում նշված գործողության ժամկետի սկզբի օրվա 00:00-ից:

8.10. Պայմանագիրը/Վկայագիրը ավարտվում է Պայմանագրում/Վկայագրում նշված գործողության ժամկետի ավարտի օրվա տեղական ժամանակով ժամը 23:59 թույլին:

8.11. Ապահովագրությունը տարածվում է այն ապահովագրական պատահարների վրա, որոնք տեղի են ունեցել Պայմանագրի/Վկայագրի ուժի մեջ մտնելուց հետո, եթե Պայմանագրով/Վկայագրով այլ բան նախատեսված չէ:

8.12. Ապահովագրավճարը կամ ապահովագրավճարի առաջին մասը Պայմանագրով/Վկայագրով սահմանված ժամկետներում չվճարելու կամ Պայմանագրով/Վկայագրով սահմանված գումարի չափից քիչ վճարելու դեպքում, Պայմանագիրը/Վկայագիրը համարվում է ուժի մեջ չմտած, և այդ ընթացքում տեղի ունեցած իրադարձությունները չեն համարվում ապահովագրական պատահար և Ապահովագրողի մոտ չեն առաջացնում ապահովագրական հատուցում վճարելու պարտավորություն, եթե Պայմանագրով/Վկայագրով այլ բան նախատեսված չէ:

8.13. Սույն Պայմանների հիման վրա Պայմանագիր/Վկայագիր կնքելիս, Ապահովագիրը տալիս է իր համաձայնությունն առ այն, որ Ապահովագրողը Պայմանագրի/Վկայագրի գործողության ողջ ընթացքում և դրա ավարտից հետո 10 (տասը) տարվա ընթացքում իրավունք ունի մշակել Պայմանագրում/Վկայագրում նշված ֆիզիկական անձանց անձնական տվյալները՝ Պայմանագրի/Վկայագրի կատարման, վիճակագրական և վերլուծական, ինչպես նաև ՀՀ նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված պահանջների կատարման նպատակներով:

Սույն Պայմանների հիման վրա Պայմանագիր/Վկայագիր կնքելիս, Ապահովագիրը տալիս է նաև իր համաձայնությունը Ապահովագրողի այլ ապահովագրատեսակների (պրոդուկտների) և ծառայությունների, ինչպես նաև Ապահովագրողի հետ Պայմանագրի/Վկայագրի վերակնքման պայմանների տեղեկացման համար:

Վերը նշված նպատակներն իրականացնելու համար Ապահովագրողն իրավունք ունի Պայմանագրի/Վկայագրի կնքման հետ կապված իրեն հայտնի դարձած անձնական տվյալները փոխանցել երրորդ անձանց, ում հետ Ապահովագրողն ունի կնքված համապատասխան համաձայնություն, որն ապահովում է անձնական տվյալների հուսալի պաշտպանությունը և անօրինական բացահայտման կանխումը:

Ապահովագրողը պարտավորվում է սույն կետով նշված նպատակներից բացի այլ նպատակներով ապահովել Ապահովագրի անձնական տվյալների պահպանությունը և գաղտնիությունը:

Անձնական տվյալների մշակման համաձայնությունը կարող է հետ կանչվել անձնական տվյալների սուբյեկտի կողմից ամբողջությամբ կամ այլ ապահովագրատեսակների (պրոդուկտների) կամ ծառայությունների մասով տեղեկացման մասով մասնակի, ուղարկելով Ապահովագրողին գրավոր դիմում այնպիսի միջոցով, որից հնարավոր կլինի հստակ որոշել նշված դիմումի Ապահովագրողի կողմից ստանալու ամսաթիվը:

Անձնական տվյալների սուբյեկտի կողմից համաձայնության ամբողջությամբ հետ կանչման դեպքում Պայմանագիրը/Վկայագիրը այդ անձի նկատմամբ դադարում է, իսկ եթե տվյալ սուբյեկտը հանդիսանում է Ապահովագիրը, ապա Պայմանագիրը/Վկայագիրը դադարում է ամբողջությամբ: Այդ դեպքում Պայմանագիրը/Վկայագիրը դադարում է վաղաժամկետ՝ տվյալների մշակման համաձայնության հետ կանչման համապատասխան դիմումը Ապահովագրողի կողմից ստանալու ամսաթվից: Նման պայմաններում Ապահովագրողը պարտավորվում է ՀՀ գործող օրենսդրությամբ սահմանված ժամկետներում ոչնչացնել այդպիսի անձնական տվյալները:

8.14. Պայմանագրի/Վկայագրի գործողությունը դադարում է հետևյալ դեպքերում.

8.14.1. Պայմանագրում/Վկայագրում սահմանված գործողության ժամկետը լրանալու,

8.14.2. Ապահովագրողի կողմից Պայմանագրով/Վկայագրով ստանձնած իր պարտականություններն ամբողջ ծավալով կատարելու (ապահովագրական հատուցման վճարումը ապահովագրական գումարի չափով): Գույքի խմբային ապահովագրության դեպքում Պայմանագիրը/Վկայագիրը դադարում է այն գույքի նկատմամբ, որի գծով սպառվել է ապահովագրական գումարը,

8.14.3. Ապահովադրի կողմից Պայմանագրով/Վկայագրով սահմանված ժամկետում և չափով հերթական ապահովագրավճարը չվճարելու, եթե Պայմանագրով/Վկայագրով այլ բան նախատեսված չէ,

8.14.4. դատարանի կողմից ապահովագրության Պայմանագրի/Վկայագրի անվավեր ճանաչելու որոշում ընդունելու,

8.14.5. ՀՀ գործող օրենսդրության համաձայն Ապահովագրողի լուծարման,

8.14.6. անհատ ձեռնարկատեր կամ ֆիզիկական անձ Ապահովադրի մահվան, իրավաբանական անձ կամ անհատ ձեռնարկատեր Ապահովադրի լուծարման,

8.14.7. Ապահովադրի (Շահառուի) կողմից գույքի օտարման,

8.14.8. Կողմերի համաձայնությամբ,

8.14.9. ՀՀ գործող օրենսդրությամբ նախատեսված այլ դեպքերում:

8.15. Ֆիզիկական անձ Ապահովադիրն իրավունք ունի առանց որևէ պատճառաբանության միակողմանիորեն լուծելու Պայմանագիրը/Վկայագիրը դրա կնքմանը հաջորդող 7 (յոթ) աշխատանքային օրվա ընթացքում (մտածելու ժամանակ): Այդ դեպքում Պայմանագիրը/Վկայագիրը համարվում է լուծված ֆիզիկական անձ Ապահովադրի կողմից Պայմանագիրը/Վկայագիրը լուծելու մասին Ապահովագրողին ծանուցելու օրվան հաջորդող օրվա ժամը 00:00-ից: Ապահովադիրը դիմումի հետ պետք է ներկայացնի Պայմանագրի/Վկայագրի բնօրինակը և ապահովագրավճարի վճարման անդորրագրի բնօրինակը: Նշված փաստաթղթերի բացակայության դեպքում Ապահովադիրն անձամբ դիմումում նշում է դրանց չներկայացման պատճառները: Նշված փաստաթղթերը չներկայացնելը հիմք չի հանդիսանում Պայմանագրի/Վկայագրի վաղաժամկետ լուծման մերժման համար:

8.15.1. Մտածելու ժամանակը չի կիրառվում հետևյալ դեպքերում.

1) Պայմանագրի/Վկայագրի գործողության ժամկետը չի գերազանցում 1 (մեկ) ամիսը,

2) կնքմանը հաջորդող 7 (յոթ) աշխատանքային օրվա ընթացքում ֆիզիկական անձ Ապահովադիրը դիմել է ապահովագրական հատուցում ստանալու պահանջով:

8.15.2. Ֆիզիկական անձ Ապահովադրի կողմից Պայմանագրի/Վկայագրի կնքման օրվանից 7 (յոթ) աշխատանքային օրվա ընթացքում Պայմանագրից/Վկայագրից հրաժարվելու դիմում ներկայացնելու դեպքում՝

- ապահովագրավճարն ամբողջությամբ վերադարձվում է Ապահովադիրին, եթե Ապահովադիրը հրաժարվել է Պայմանագրից/Վկայագրից մինչև դրա գործողության ժամկետի սկզբի ամսաթիվը (գործողության ժամկետի սկզբի ամսաթվին),

- ապահովագրավճարը վերադարձման ենթակա է մասնակի՝ հաշվարկված Պայմանագրի/Վկայագրի չլրացած ժամկետին (օրերով) համամասնորեն՝ մասհանելով նաև Ապահովագրողի գործառնական ծախսերը (ապահովագրավճարի 35%-ը, եթե ապահովագրության Պայմանագրով/Վկայագրով այլ բան նախատեսված չէ), եթե Ապահովադիրը հրաժարվել է Պայմանագրից/Վկայագրից ապահովագրության գործողության ժամկետի սկզբի ամսաթվից հետո (գործողության ժամկետի սկզբի ամսաթվին):

Պայմանագրի/Վկայագրի գործողությունը համարվում է դադարած Ապահովագրողի կողմից Ապահովադրի Պայմանագրից/Վկայագրից հրաժարվելու գրավոր դիմումը ստանալու ամսաթվի կամ Կողմերի համաձայնությամբ այլ ամսաթվի ժամը 00:00-ից, բայց ոչ ուշ, քան սույն կետի առաջին պարբերությամբ նշված ժամկետից:

Ապահովագրավճարի (ապահովագրավճարի մի մասի) վերադարձը իրականացվում է Ապահովադրի Պայմանագրից/Վկայագրից հրաժարվելու դիմումը ներակայացնելու օրվանից 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

8.15.3. Ֆիզիկական անձ Ապահովադիրն իրավունք չունի պահանջելու ապահովագրական հատուցում մտածելու ժամանակի ընթացքում տեղի ունեցած ապահովագրական պատահարի համար հետևյալ պայմանների միաժամանակ առկայության դեպքում.

1) մտածելու ժամանակի ընթացքում ապահովագրական պատահարի մասին Ապահովադիրը չի ծանուցել Ապահովագրողին,

2) եթե այդ ապահովագրական պատահարը տեղի ունենալուց հետո ֆիզիկական անձ Ապահովադիրը մինչև մտածելու ժամանակի ավարտը ծանուցել է Ապահովագրողին Պայմանագիրը/Վկայագիրը լուծելու մասին:

8.16. Եթե Պայմանագիրը/Վկայագիրը վաղաժամկետ դադարում է ապահովագրական պատահարից տարբերվող այլ հանգամանքների բերումով ապահովագրական պատահարի հայտ գալու հնարավորության վերանալու կապակցությամբ, Ապահովագրողն իրավունք ունի ապահովագրավճարի մի մասի նկատմամբ՝ համամասնորեն այն ժամանակին, որի ընթացքում գործել է ապահովագրությունը:

Եթե Պայմանագրով/Վկայագրով այլ բան նախատեսված չէ, ապահովագրավճարի ետ վերադարձման ենթակա մասը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$ՎԱ = \frac{(Ա - 35\% * Ա) * n}{N} - Հ$$

ՎԱ՝ վերադարձման ենթակա ապահովագրավճարի մաս:

Ա՝ Պայմանագրով/Վկայագրով վճարված ապահովագրավճար,

35% * Ա՝ Ապահովագրողի ծախսեր,

n՝ Պայմանագրի/Վկայագրի վաղաժամկետ լուծման ամսաթվից մինչև Պայմանագրի/Վկայագրի գործողության ժամկետի ավարտի օրերի քանակ,

Հ՝ հատուցված և հատուցման ենթակա ապահովագրական հատուցումներ,

N՝ Պայմանագրի/Վկայագրի գործողության ժամկետը՝ օրերով (ժամանակահատված, որի համար կնքվել է Պայմանագիրը/Վկայագիրը):

8.17. Սույն Պայմանների 8.15. և 8.16. կետերում թվարկված հիմքերից տարբերվող հիմքերով Պայմանագրի/Վկայագրի վաղաժամկետ դադարեցման դեպքում ապահովագրավճարը (այդ թվում նաև ապահովագրավճարի մասը) ենթակա չէ վերադարձման, եթե Պայմանագրով/Վկայագրով այլ բան նախատեսված չէ:

8.18. Ապահովադիրն իրավունք ունի ցանկացած ժամանակ հրաժարվել Պայմանագրից/Վկայագրից, եթե հրաժարման պահին ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու հավանականությունը չի վերացել սույն Պայմանների 8.16. կետում նշված հանգամանքներով: Պայմանագրից/Վկայագրից Ապահովադիրի վաղաժամկետ հրաժարվելու դեպքում Ապահովագրողին վճարված ապահովագրավճարը վերադարձման ենթակա չէ, եթե Պայմանագրով/Վկայագրով այլ բան նախատեսված չէ:

9. ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ/ՎԿԱՅԱԳՐԻ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՌԻՍԿԻ ՄԵԾԱՑՄԱՆ ՀԵՏԵՎԱՆՔՆԵՐԸ

9.1. Պայմանագրի/Վկայագրի գործողության ընթացքում Ապահովադիրը (Շահառուն) պարտավոր է անհապաղ, բայց ոչ ուշ, քան ի հայտ գալուց 24 ժամվա ընթացքում,

Ապահովագրողին գրավոր տեղեկացնել Պայմանագրի/Վկայագրի կնքման պահին Ապահովագրողին հայտնած հանգամանքների փոփոխությունների մասին, որոնք մեծացնում են ապահովագրական ռիսկը:

9.2. Ապահովագրական ռիսկը մեծացնող հանգամանքների փոփոխություններ են համարվում Պայմանագրում/Վկայագրում կամ Դիմումում և/կամ նկարագրությունում համաձայնեցված ապահովագրության հանգամանքները, այդ թվում նաև, բայց չսահմանափակվելով՝

- ապահովագրված գույքի օտարումը հոգուտ այլ անձի,
- ապահովագրված գույքի տիրապետման, օգտագործման և տնօրինման իրավունքի փոխանցումը այլ անձի
- ապահովագրված գույքի հանձնումը վարձակալության, ենթավարձակալության, լիզինգի, գրավի, վարձույթի,
- ապահովագրված գույքի գտնվելու վայրի փոփոխումը,
- ապահովագրված գույքի պահպանման պայմանների փոփոխությունը,
- լրացուցիչ սարքավորման տեղադրումը,
- մասնագիտացված տեխնիկայի հաշվառումից հանելը կան վերագրանցելը պետական գրամցման մարմիններում,
- հակաառևանգման համակարգերի հեռակառավարման վահանակների, մեխանիկական հակաառևանգման համակարգերի բանալիների կորուստը (այն դեպքում, երբ Պայմանագիրը/Վկայագիրը կնքվել է մասնագիտացված տեխնիկան հակաառևանգման համակարգով օգտագործելու պայմանով):

9.3. Ապահովագրական ռիսկը մեծացնող հանգամանքների մասին տեղեկացված Ապահովագրողին իրավունք ունի Ապահովադրից պահանջելու Պայմանագրի/Վկայագրի պայմանների փոփոխում կամ ռիսկի մեծանալուն համարժեք լրացուցիչ վճարում:

9.4. Պայմանագրի/Վկայագրի պայմանների փոփոխումից կամ ապահովագրավճարի լրավճարումից Ապահովադրի հրաժարվելը հանդիսանում է Ապահովադրի Պայմանագրի/Վկայագրի վաղաժամկետ դադարեցման համաձայնություն: Պայմանագիրը/Վկայագիրը համարվում է Կողմերի համաձայնությամբ վաղաժամկետ դադարեցված այն պահից, երբ Ապահովադիրը հրաժարվում է Պայմանագրի/Վկայագրի պայմանների փոփոխումից կամ լրացուցիչ ապահովագրավճարի վճարումից:

9.5. Եթե Ապահովադիրը (Շահառուն) չի հայտնում Ապահովագրողին Պայմանագրի/Վկայագրի կնքման պահին հայտնած էական հանգամանքների փոփոխության մասին, և եթե այդ հանգամանքները հետագայում բերում են վնասի առաջացման, ապա Պայմանագիրը/Վկայագիրը համարվում է Կողմերի համաձայնությամբ վաղաժամկետ դադարած՝ ապահովագրական ռիսկը մեծացնող հանգամանքներն ի հայտ գալու պահից:

9.6. Ապահովագրողն իրավունք չունի պահանջելու լուծել Պայմանագիրը/Վկայագիրը, եթե ապահովագրական ռիսկը մեծացնող հանգամանքների մասին տեղեկանալու պահին դրանք արդեն վերացել են:

10. ԿՈՂՄԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ԵՎ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

10.1. Ապահովադիրն իրավունք ունի՝

10.1.1. ծանոթանալ սույն Պայմաններին,

10.1.2. իր լիազոր ներկայացուցչի միջոցով կնքել Պայմանագիր/Վկայագիր,

10.1.3. Պայմանագրի/Վկայագրի պայմաններում փոփոխություններ կատարելու առաջարկ ներկայացնել Ապահովագրողին,

10.1.4. սույն Պայմաններին և ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխան վաղաժամկետ հրաժարվել Պայմանագրից/Վկայագրից,

10.1.5. ՀՀ գործող օրենսդրությամբ նախատեսված կարգով ստանալ տեղեկություններ Ապահովագրողի մասին,

10.1.6. Պայմանագրում/Վկայագրում նշված Շահառուին փոխարինել մեկ այլ անձով՝ այդ մասին գրավոր տեղեկացնելով Ապահովագրողին: Շահառուն չի կարող փոխարինվել այլ անձով, եթե նա արդեն կատարել է Պայմանագրով/Վկայագրով նախատեսված որևէ պարտավորություն կամ Ապահովագրողին ներկայացրել է ապահովագրական հատուցում ստանալու դիմում,

10.1.7. Պայմանագրի/Վկայագրի պայմաններին համապատասխան ստանալ ապահովագրական հատուցում:

10.2. Ապահովադիրը պարտավոր է՝

10.2.1. Պայմանագրի/Վկայագրի կնքման ժամանակ Ապահովագրողին հայտնել իրեն հայտնի այն հանգամանքների մասին, որոնք ունեն էական նշանակություն ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու հավանականության և դրա հետևանքով առաջացած հնարավոր վնասների չափը որոշելու համար (ապահովագրական ռիսկ), եթե այդ հանգամանքները հայտնի չեն և չեն կարող հայտնի լինել Ապահովագրողին: Բոլոր դեպքերում, էական են համարվում Պայմանագրում/Վկայագրում և/կամ ապահովագրության Դիմումում և/կամ նկարագրությունում որոշակիորեն համաձայնեցված հանգամանքները:

Եթե Պայմանագրի/Վկայագրի կնքվել է Ապահովագրողի որևէ հարցի Ապահովադիրի պատասխանների բացակայությամբ, ապա Ապահովագրողը չի կարող հետագայում պահանջել Պայմանագրի/Վկայագրի լուծում կամ անվավեր ճանաչում այն հիմքով, որ Ապահովադիրի կողմից չեն հայտնվել համապատասխան հանգամանքները,

10.2.2. Ապահովագրավճարը (հերթական ապահովագրավճարները) վճարել ժամանակին՝ Պայմանագրով/Վկայագրով սահմանված չափով և կարգով,

10.2.3. Պայմանագրի/Վկայագրի կնքումից անմիջապես հետո տեղեկացնել Շահառուին, Լիզինգառուին, Վարձակալին, Պայմանագրով/Վկայագրով Ապահովագրված ՀՏ-ն վարելու թույլտվություն ունեցող անձանց սույն Պայմանների և Պայմանագրի/Վկայագրի պահանջների մասին,

10.2.4. ձեռնարկել ողջամիտ և հասանելի կանխարգելիչ միջոցներ՝ ապահովագրված գույքին հնարավոր վնաս ի հայտ գալու կանխարգելման, ինչպես նաև նվազեցման համար,

10.2.5. շահագործել ապահովագրված գույքը նորմատիվ փաստաթղթերի պայմաններին համապատասխան, օգտագործել այն իր նպատակային նշանակությամբ, պահպանել համապատասխան մարմինների կողմից սահմանված անվտանգության միջոցները, հետևել հակահրդեհային անվտանգության օրենսդրական պահանջներին,

10.3. Ապահովագրական պատահարի հատկանիշներ ունեցող իրադարձություն տեղի ունենալու դեպքում Ապահովադիրը պարտավոր է՝

10.3.1. անհապաղ, բայց ապահովագրական պատահարի հատկանիշներ ունեցող իրադարձության մասին Ապահովադիրին հայտնի դառնալու պահից ոչ ուշ, քան 24 ժամվա ընթացքում գրավոր դիմել համապատասխան իրավասու մարմիններին (ՀՀ Ոստիկանություն, Պետական հակահրդեհային ծառայություն, գազի վթարային ծառայություն, փրկարար ծառայություն, ԱԻՆ ստորաբաժանում և այլն) և ապահովել տեղի ունեցած իրադարձության փաստաթղթային ձևակերպումը և հաստատումը, որի հետևանքով ապահովագրված գույքին հասցվել է վնաս,

10.3.2. ձեռնարկել անհրաժեշտ միջոցներ վնասի կանխարգելման և նվազեցման համար, այդ թվում՝ Ապահովագրողի կողմից գրավոր խորհրդատվությամբ տրված միջոցները, և գործել այնպես, ինչպես կգործեր, եթե գույքը ապահովագրված չլիներ,

10.3.3. անհապաղ, բայց ապահովագրական պատահարի հատկանիշներ ունեցող դեպքի մասին իրեն հայտնի դառնալու պահից ոչ ուշ, քան 24 ժամվա ընթացքում այդ մասին հայտնել Ապահովագրողին՝ զանգահարելով Պայմանագրում/Վկայագրում նշված Ապահովագրողի շուրջօրյա հեռախոսահամարով, և հայտնել հետևյալ տեղեկությունները՝

- 1) Պայմանագրի/Վկայագրի համարը և կնքման ամսաթիվը,
- 2) վնասված օբյեկտի անվանումը և տեղակայման հասցեն,
- 3) վնասը ի հայտ գալու ամսաթիվը և ժամը,
- 4) վնասի բնույթի, պատճառի և հանգամանքների մասին տեղեկություններ,
- 5) Ապահովագրի գործողությունները վնասը ի հայտ գալու պահին,
- 6) վնասի ենթադրելի չափը,
- 7) պատահարի մասին ծանուցված իրավասու մարմնի անվանումը,

10.3.4. մինչև Ապահովագրողի ներկայացուցչի ժամանելը, ապահովագրված գույքը պահպանել (վնասված և չվնասված) այն տեսքով, որում այն հայտնվել է ապահովագրական պատահարի հատկանիշներ ունեցող իրադարձությունը տեղի ունենալուց հետո: Ապահովագրի իրավունք ունի ապահովագրական պատահարի հատկանիշներ ունեցող իրադարձության վայրում փոփոխությունների կատարել այն դեպքում, եթե դա պահանջվում է իրավասու մարմինների կողմից՝ ելնելով անվտանգության կամ վնասի չափի նվազեցման միտումներից: Այն դեպքում, երբ անհնար է ապահովագրված գույքը պահպանել այն վիճակում, որում այն հայտնվել է ապահովագրական պատահարի հատկանիշներ ունեցող իրադարձությունից հետո, Ապահովագրի ղեկավար է ամրագրել իրադարձության հետ կապված բոլոր վնասները՝ լուսանկարման, տեսաձայնագրման կամ այլ միջոցով, որը թույլ կտա ամրագրել վնասը մինչև ապահովագրական պատահարի հատկանիշներ ունեցող իրադարձության պատկերի փոփոխվելը և տրամադրել դրանք Ապահովագրողին,

10.3.5. չընդունել որևէ պատասխանատվություն, հանդես չգալ որևէ առաջարկով ապահովագրական պատահարի հատկանիշներ ունեցող իրադարձության վերաբերյալ պետական իրավասու մարմնի կողմից քննվող վարույթը դադարեցնելու միջնորդությամբ, խոստումով, կամ չկատարել որևէ վճարում՝ առանց Ապահովագրողի հետ նախնական գրավոր համաձայնության գալու և չգործել ի վնաս Ապահովագրողի շահերի, ինչպես նաև Ապահովագրողի սույն Պայմաններից բխող կամ այլ օրինական պահանջի դեպքում Ապահովագրողին տրամադրել օժանդակություն,

10.3.6. Ապահովագրողին կամ նրա լիազոր ներկայացուցչին ընձեռել վնասված գույքը ուսումնասիրելու և զննելու հնարավորություն՝ վնասների պատճառների, չափի և այլ հանգամանքների բացահայտման նպատակով, ինչպես նաև Ապահովագրողի պահանջով ապահովել Ապահովագրի ներկայացուցչի ներկայությունը վնասված գույքի զննության ժամանակ,

10.3.7. ապահովագրական պատահարից հետո, մինչև ապահովագրական պատահարի հետ կապված դիմումի կարգավորումը՝ չվերանորոգել ապահովագրված ՀՏ-ն, պահպանել դրա վրա առկա բոլոր վթարային հետքերը և ապահովագրված ՀՏ-ն ներկայացնել Ապահովագրողին հետվթարային վիճակում,

10.3.8. ապահովագրական պատահարի հատկանիշներ ունեցող իրադարձության մասին 10.3.3. կետով սահմանված կարգով Ապահովագրողին տեղեկացնելուց հետո 30 (երեսուն) աշխատանքային օրվա ընթացքում Ապահովագրողին ներկայացնել ապահովագրական

հատուցում ստանալու գրավոր դիմում՝ նշելով այնտեղ սույն Պայմանների 10.3.3. կետում թվարկված տեղեկատվությունը:

10.3.9. ապահովագրական հատուցում ստանալու համար դիմելիս՝ Ապահովագրողին տրամադրել հետևյալ փաստաթղթերը՝

10.3.9.1. Պայմանագիրը/Վկայագիրը,

10.3.9.2. Ապահովագրողի մոտ Ապահովագրի (Շահառուի) շահերը ներկայացնելու իրավունք ընձեռող լիազորագիր,

10.3.9.3. Դիմումատուի անձը հաստատող փաստաթուղթը,

10.3.9.4. ապահովագրական հատուցում վճարելու համար գրավոր դիմում՝ Ապահովագրողի կողմից սահմանված ձևով,

10.3.9.5. քանկային տվյալներ, եթե ապահովագրական հատուցման վճարումը իրականացվում է հաշվեհամարին՝ անկանխիկ փոխանցման միջոցով,

10.3.9.6. փաստաթղթեր, որոնք հաստատում են Ապահովագրի (Շահառուի) ապահովագրված գույքի նկատմամբ պահպանման շահը ապահովագրական պատահարի հատկանիշներ ունեցող իրադարձության օրվա դրությամբ:

Այդպիսի փաստաթղթերին, այդ թվում, պատկանում են՝

- ինքնագնաց մեքենայի և այլ տեսակի տեխնիկայի անձնագիրը (կամ տրանսպորտային միջոցի սեփականության վկայականը),

- մասնագիտացված տեխնիկայի (կամ տրանսպորտային միջոցի) գրանցման վկայականը,

- մասնագիտացված տեխնիկայի սեփականության իրավունքի վկայականը,

- մասնագիտացված տեխնիկայի առուվաճառքի (մատակարարման) պայմանագիրը,

- վարձակալության, լիզինգի պայմանագրերը,

10.3.9.7. ապահովագրված գույքի կառավարումը, շահագործումը և տեխնիկական վիճակը հաստատող փաստաթղթերը:

Այդպիսի փաստաթղթերին, այդ թվում, պատկանում են՝

- ապահովագրական պատահարի հատկանիշներ ունեցող իրադարձության ի հայտ գալու պահին ապահովագրված գույքը վարող (կառավարող) անձի վարորդական վկայականը կամ վկայականը,

- ուղեգիր կամ ապահովագրված գույքը վարելու իրավունք տվող փաստաթուղթ (եթե, ապահովագրական պատահարի հատկանիշներ ունեցող իրադարձության ի հայտ գալու պահին, ապահովագրված գույքը վարում (կառավարում) էր դրա սեփականատեր չհանդիսացող անձը),

- աշխատանքները կատարելու թույլտվությունը հավաստող փաստաթղթեր, որոնք պահանջվում այն իրականացնող անձի համար (եթե ապահովագրական պատահարի հատկանիշներ ունեցող իրադարձության ի հայտ գալու պահին այդպիսի աշխատանքներ կատարվել են), ենթակապալի, կապալի պայմանագիր կամ աշխատանքների իրականացման առաջադրանք,

- ապահովագրված գույքի օգտագործմամբ աշխատանքներ իրականացնելիս անվտանգության տեխնիկայի վերաբերյալ փաստաթղթեր (մասնագիտացված տեխնիկան վարող (կառավարող) անձի աշխատանքային հրահանգը, անվտանգության տեխնիկայի վերաբերյալ հրահանգի մատյանից քաղվածք),

- տեխնիկական փաստաթղթեր (գույքը շահագործման հանձնելու ակտ, անձնագրեր, հավաստագրեր, արտադրողի երաշխիքային կտրոններ, տեխնիկական զննություն անցնելու կտրոն, գույքի շահագործման և սպասարկման հրահանգներ, տեխնիկական վիճակի մատյան, վերանորոգման անցկացման պլաններ),

10.3.9.8.ապահովագրական պատահարի հատկանիշներ ունեցող իրադարձության տեղի ունենալու փաստը հաստատող փաստաթղթեր՝

1) օրենսդրությամբ համապատասխան պատահարը քննելու իրավասություն ունեցող իրավասու մարմինների (պաշտոնատար անձանց) կողմից տրված փաստաթղթերի բնօրինակները կամ դրանց վավերացված պատճենները (տեղեկանքներ, արձանագրություններ, որոշումներ, վճիռներ, դատավճիռներ և այլն) որոնցում ամբողջությամբ նշված է.

- տվյալ պատահարի առաջացման վայրը, տեղի ունենալու ամսաթիվը, ժամը, պատճառները, հանգամանքները և հետևանքները, նշված մարմիններին (պաշտոնատար անձանց) տվյալ պատահարի վերաբերյալ տեղեկացնելու և վերջիններիս պատահարի վայր ժամանելու ամսաթիվը և ժամը, վնասված (ոչնչացված) ապահովագրված գույքի անվանումը, վնասների բնույթը և ցանկը,

- ապահովագրված գույքի սեփականատիրոջ լրիվ անվանումը,

- տեղի ունեցած իրավախախտման էությունը և վարչական տույժի ենթարկելու որոշումը (վարչական իրավախախտման դեպքում), կամ այն իրավունքի նորմերը, որոնց համապատասխան հարուցվել է քրեական գործ, այլ տեղեկություններ, որոնք օրենսդրությամբ սահմանված կարգով պետք է նշված լինեն նման բնույթի փաստաթղթերի մեջ,

2) «Տարերային աղետներ» և «Երկրաշարժ» ռիսկերի գծով՝ օթերևութաբանական (սեյսմիկ) ծառայության պետական հաստատության կամ ՀՀ Արտակարգ իրավիճակների նախարարության (ԱԻՆ) փրկարար ծառայության կողմից համապատասխան տարերային (բնական) աղետի բնույթը և տևողությունը հաստատող փաստաթղթեր, էլեկտրաէներգիայի մատակարարումն ապահովող ընկերության տեղեկանքը՝ ամպրոպային երկույթների հետևանքով առաջացած լարման տատանումների վերաբերյալ,

3) «Վթար» ռիսկի գծով՝ տեղական հանձնաժողովի կողմից կազմված վթարի նախաքննության ակտը, տեխնիկական հանձնաժողովի կազմած վթարի պատճառների հետաքննության ակտը, իրադարձության քննության վերաբերյալ իրավասու մարմիններից փաստաթղթերը, որոնցում նշված են պատահարի ժամի, վայրի, բնույթի, հանգամանքների և պատճառների մասին, մասնագիտացված տեխնիկայի մակնիշի, դրա հաշվառման (գրանցման) համարանիշի և (կամ) գործարանային համարի վերաբերյալ,

4) «Ինժեներական համակարգերի վթար» ռիսկի գծով՝ ինժեներական համակարգեր և ցանցեր շահագործող մասնագիտացված ծառայությունների ակտերը, որոնք հաստատում են տվյալ համակարգերի ժամի, տեղի, շարքից դուրս գալու պատճառների, մեղավոր կողմի որոշման մասին տեղեկությունները,

5) «Թռչող սարքերի անկում» ռիսկի գծով՝ պետական (միջգերատեսչական) հանձնաժողովի եզրակացությունը (հաշվետվությունը)՝ թռիչքային պատահարի փաստի հետաքննության վերաբերյալ, համապատասխան իրավասու մարմինների փաստաթղթերը, որոնք հաստատում են տեղի ունեցած իրադարձության փաստը և պատճառները,

6) իրավասու մարմինների և (կամ) ծառայությունների կողմից տրամադրված, պատահարների ժամի, վայրի, բնույթի և պատճառների մասին տեղեկատվությունը հաստատող փաստաթղթեր,

7) ապահովագրված գույքին հասցված վնասի փաստի վերաբերյալ կազմված (հրապարակված) ակտեր, հրամաններ, կարգադրություններ և այլ փաստաթղթեր:

10.3.9.9.ապահովագրված գույքին պատճառված վնասի չափը որոշելու համար անհրաժեշտ փաստաթղթեր:

Այդպիսի փաստաթղթերի շարքին են դասվում՝

- 1) ոչնչացված կամ վնասված գույքի ցանկը՝ վնասի բնույթի վերաբերյալ նշումով,
- 2) ապահովագրական պատահարի հատկանիշներ ունեցող իրադարձության տեղի ունենալու օրվա դրությամբ վնասված կամ ոչնչացված գույքի արժեքը հաստատող փաստաթղթերը՝ ապահովագրված գույքի արժեքի վերաբերյալ հաշվապահական տեղեկանք, քաղվածք հաշվեկշռից, հիմնական միջոցների հաշվառման ակտերը,
- 3) գույքագրման ակտերը (ապահովագրական պատահարի հատկանիշներ ունեցող իրադարձության տեղի ունենալու օրվան ամենամոտ ամսաթվով կազմված և գույքի վնասման կամ ոչնչացման փաստով կազմված),
- 4) ապահովագրված գույքի առուվաճառքի, մատակարարման, վարձակալության, լիզինգի պայմանագրերը,
- 5) անկախ փորձագետի եզրակացությունը գույքի արժեքի վերաբերյալ,
- 6) փաստաթղթերը, որոնք հաստատում են ապահովագրական պատահարի արդյունքում ոչնչացված գույքի և հանգույցների, մասերի, ագրեգատների, նյութերի ձեռքբերման ծախսերը,
- 7) ապահովագրված գույքի դեֆեկտային (գործարկման) հայտարարագիրը, ակտերը և դիագնոստիկայի արձանագրությունները,
- 8) փաստաթղթերը, որոնք հաստատում են գույքի հաշվարկված մաշվածության չափը ապահովագրական պատահարի հատկանիշներ ունեցող իրադարձության տեղի ունենալու ամսաթվին ամենամոտ ամսաթվով,
- 9) հիմնական միջոցների դուրսգրման ակտերը,
- 10) վնասված գույքը խոտանման հանձնելու և (կամ) գույքի մնացորդների ոչնչացման փաստը հաստատող փաստաթղթերը (եթե այդպիսի ոչնչացումը համաձայնեցված է եղել Ապահովագրողի հետ),
- 11) վնասված գույքի վերանորոգման նպատակահարմարության և հետագա օգտագործման մասին եզրակացությունը (տեխնիկական փորձաքննություն),
- 12) վնասի չափը որոշելու համար Ապահովադրի (Շահառուի) կողմից ներգրավված փորձագիտական կազմակերպությունների հետ պայմանագրերը,

13) վնասված գույքի վերանորոգման (վերականգնողական) աշխատանքների համար կատարված ծախսերը հաստատող փաստաթղթերը,

Ապահովագրողն իրավունք ունի կրճատել կամ ընդլայնել վերը ներկայացվող փաստաթղթերի ցանկը:

10.3.9.10. Գրավառուի (Շահառուի) օգտին Պայմանագիր/Վկայագիր կնքելու դեպքում՝ վարկային պայմանագիրը կամ այլ պայմանագիր, որի կատարումն ապահովված է գրավով, գրավի պայմանագիրը, Ապահովադրի վարկային պայմանագրով կամ այլ պայմանագրով, որի կատարումն ապահովված է գրավով՝ Շահառուի (Վարկատուի) նամակը պարտքի չափի վերաբերյալ նշումով,

10.3.9.11. անհրաժեշտության դեպքում, Ապահովագրողի գրավոր պահանջով լրացուցիչ փաստաթղթեր, որոնք վերաբերում են տեղի ունեցած իրադարձության հանգամանքներին, և անհրաժեշտ են Ապահովագրողի կողմից տեղի ունեցած իրադարձությունը ապահովագրական պատահար ճանաչելու վերաբերյալ որոշում կայացնելու համար:

Եթե համապատասխան իրավասու մարմինները հրաժարվել են տրամադրել Ապահովադրին որևէ փաստաթուղթ, ապա Ապահովադիրը (Շահառուն) Ապահովագրողին է տրամադրում իր կողմից վերոհիշյալ մարմիններին ուղարկված համապատասխան հարցման և դրա գրավոր պատասխանի պատճենը,

10.3.10. անհրաժեշտության դեպքում Ապահովագրողին կամ նրա ներկայացուցչին տրամադրել լիազորագիր Ապահովադրի (Շահառուի) շահերը պաշտպանելու և վնասի հատուցման գործընթացի կարգավորման գործը վարելու համար,

10.3.11. Ապահովագրողին փոխանցել բոլոր փաստաթղթերը և ապացույցները, հայտնել բոլոր տեղեկությունները, որոնք անհրաժեշտ են Ապահովագրողին մեղավոր անձանց նկատմամբ հետադարձ պահանջի իրեն անցած իրավունքի (սուբրոգացիա) իրականացման համար, եթե Պայմանագրով/Վկայագրով այլ բան նախատեսված չէ,

10.3.12. իրեն հայտնի դառնալուց անմիջապես հետո, Ապահովագրողին տեղեկացնել կորած ապահովագրված գույքի գտնվելու վայրի մասին, եթե վերջինս գտնվել է կամ վերադարձվել է Ապահովադրին: Ապահովագրողին վերադարձնել ապահովագրված գույքի համար վճարված ապահովագրական հատուցումը՝ նվազեցնելով վնասվածքների վերացման համար կատարված ծախսերը, եթե Պայմանագրով/Վկայագրով այլ բան նախատեսված չէ,

10.3.13. Ապահովագրողին անմիջապես հայտնել կորուստի մատնված (ոչնչացված) կամ վնասված ապահովագրված գույքի դիմաց երրորդ անձանց կողմից փոխհատուցում ստանալու մասին,

10.3.14. չգործել ի վնաս Ապահովագրողի շահերի, չհրաժարվել պատահարի վերաբերյալ քննություն իրականացնելու պահանջից, << օրենսդրության համաձայն քննությունը դադարեցնելու հետևանք առաջացնող հայտարարություններ չանել՝ առանց Ապահովագրողի հետ նախապես համաձայնեցնելու:

10.3.15. Ապահովագրողի կողմից ապահովագրական հատուցում ստանալու կամ ապահովագրական հատուցումը մերժելու դեպքում՝ Ապահովագրողի պահանջով ապահովագրված գույքը վերանորոգելուց հետո ներկայացնել Ապահովագրողին զննման և լուսանկարման համար: Վերականգնված (վերանորոգված) ապահովագրված գույքը զննման կամ իրականացված վերականգնման վերաբերյալ փաստաթղթային ապացույցները Ապահովագրողին չներկայացնելու դեպքում, հետագա ապահովագրական պատահարների և Ապահովագրողին հայտնած նախորդ ապահովագրական պատահարների արդյունքում ապահովագրված գույքին պատճառված վնասները հատուցման ենթական չեն Ապահովագրողի կողմից:

10.4. Պայմանագրից/Վկայագրից կամ Պայմաններից բխող պարտականությունների Ապահովադրի կողմից չկատարելու դեպքում, այդ պարտականությունները հավասարապես տարածվում են Շահառուի վրա: Շահառուի կողմից այդ պարտականությունների չկատարումը ունենում է նույն հետևանքները, ինչը որ կրում է Ապահովադրի այդպիսի պարտականությունների չկատարելու հետևանքով:

10.5. Ապահովագրողն իրավունք ունի՝

10.5.1. << գործող օրենսդրությամբ սահմանված կարգով պահանջել անվավեր ճանաչել Պայմանագիրը/Վկայագիրը, եթե Պայմանագիրը/Վկայագիրը կնքելուց հետո հաստատվի, որ Ապահովադրի Ապահովագրողին կամ ապահովագրական պատահարի վերաբերյալ քննություն իրականացնող մարմնին հայտնել է ակնհայտ կեղծ, կամ իրականությանը չհամապատասխանող, կամ հակասական տեղեկություններ իրեն հայտնի հանգամանքների վերաբերյալ, որոնք ունենին նշանակություն ապահովագրական պատահարի հայտ գալու հավանականության որոշման և դրա ի հայտ գալու հետևանքով հնարավոր վնասի չափի համար: Ապահովագրողը չի կարող պահանջելու անվավեր ճանաչել Պայմանագիրը/Վկայագիրը, եթե այն հանգամանքները, որոնց մասին Ապահովադրի չի հայտնել, արդեն վերացել են,

10.5.2. ձեռնարկել այնպիսի միջոցներ, որոնք նրա կարծիքով անհրաժեշտ են վնասի նվազեցման համար,

10.5.3. ինքնուրույն պարզել պատահարի առաջացման պատճառներն ու հանգամանքները, որոշել պատճառված վնասի չափը, ինչպես նաև հարցումներ ուղարկել իրավասու մարմիններին՝ ապահովագրական պատահարի հատկանիշներ ունեցող դեպքի փաստը, պատճառը, ինչպես նաև պատճառված վնասի չափը հաստատող փաստաթղթերի և տեղեկատվության ստացման նպատակով,

10.5.4. հետաձգել ապահովագրական հատուցման վճարման մասին որոշման ընդունումը՝ մինչև ապահովագրական պատահարի հատկանիշներ ունեցող դեպքի բոլոր հանգամանքների պարզաբանումը, այդ թվում մինչև իրավասու մարմինների կողմից վերջիններիս Ապահովագրողի կողմից ուղղված գրավոր հարցումների պատասխանները ստանալը, ինչպես նաև, երբ Ապահովագրողն ունի հիմնավոր կասկածներ ապահովագրական պատահարի ի հայտ գալու փաստը և վնասի չափը հավաստող փաստաթղթերի իսկության մեջ, քանի դեռ չի հավաստվել նման փաստաթղթերի իսկությունը, ինչպես նաև, ապահովագրված գույքի վնասման, կորստի կամ ոչնչացման փաստով քրեական գործի հարուցման դեպքում՝ մինչև դատարանի կողմից դատավճռի կայացումը կամ քրեական գործով վարույթի կարճելը,

10.5.5. ՀՀ գործող օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում, ինչպես նաև Պայմանագրով/Վկայագրով և (կամ) սույն Պայմաններով սահմանված Ապահովագրի (Շահառուի) պարտականությունների չկատարման կամ ոչ պատշաճ կատարման դեպքում՝ մերժել ապահովագրական հատուցման վճարումը,

10.5.6. Շահառուից պահանջել Պայմանագրով/Վկայագրով Ապահովագրի վրա դրված, սակայն վերջինիս կողմից չկատարված պարտականությունների կատարումը,

10.5.7. Պայմանագրի/Վկայագրի գործողության ընթացքում իրականացնել ապահովագրված գույքի զննություն:

10.6. Ապահովագրողը պարտավոր է՝

10.6.1. Պայմանագրի/Վկայագրի կնքման ժամանակ Ապահովագրին ծանոթացնել սույն Պայմաններին,

10.6.2. չիրապարակել Ապահովագրի (Շահառուի) մասին ունեցած տեղեկությունները, նրանց գույքային դրության վերաբերյալ տեղեկությունները, բացառությամբ ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերի,

10.6.3. կատարել Պայմանագրով/Վկայագրով իր ստանձնած պարտականությունները,

10.6.4. Պայմանագրի/Վկայագրի և սույն Պայմանների համաձայն Ապահովագրի կողմից բոլոր պահանջվող փաստաթղթերը ներկայացնելուց և ապահովագրական պատահարի փաստը, պատճառները և չափը հաստատող բոլոր հարցերը կարգավորելուց հետո 15 (տասնհինգ) աշխատանքային օրվա ընթացքում որոշում կայացնել տեղի ունեցած պատահարը ապահովագրական ճանաչելու կամ չճանաչելու վերաբերյալ,

10.6.5. Տեղի ունեցած իրադարձությունը ապահովագրական պատահար ճանաչելուց հետո իրականացնել ապահովագրական հատուցում 15 (տասնհինգ) աշխատանքային օրվա ընթացքում:

11. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒՑՄԱՆ ԶԱՓԻ ՈՐՈՇՄԱՆ ԵՎ ՎՆԱՍԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԿԱՐԳԸ, ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒՑՄԱՆ ՎՃԱՐՈՒՄՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆԵԼՈՒ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

11.1. Ապահովագրական հատուցման չափը որոշվում և սահմանափակվում է պատճառված վնասի մեծությամբ, բայց չի կարող գերազանցել Պայմանագրով/Վկայագրով սահմանված ապահովագրական գումարը (հատուցման սահմանաչափը): Ապահովագրողի կողմից

ապահովագրական հատուցումը իրականացվում է նվազեցնելով Պայմանագրով/Վկայագրով սահմանված չհատուցվող գումարը (եթե այդպիսին Պայմանագրով/Վկայագրով նախատեսված է):

11.2. Ապահովագրական հատուցումը վճարվում է Ապահովադրի կողմից ապահովագրական պատահարի վերաբերյալ բոլոր անհրաժեշտ փաստաթղթերը Ապահովագրողին տրամադրելուց, վնասված ապահովագրված գույքը Ապահովագրողի կողմից զննելուց և զննման ակտը կազմելուց, հանգամանքների, պատճառների, հասցված վնասի չափի և բնույթի որոշումից և Ապահովագրողի կողմից իրադարձությունը ապահովագրական պատահար ճանաչելուց հետո: Ընդ որում, ապահովագրական պատահար ի հայտ գալու պատճառները և վնասի չափը հիմնավորող փաստաթղթերի տրամադրման պարտականությունը կրում է Ապահովադիրը (Շահառուն):

11.3. Յուրաքանչյուր ապահովագրական հատուցում վճարելուց հետո համապատասխան օբյեկտի/ռիսկի ապահովագրական գումարը (հատուցման սահմանաչափը) հատուցման ամսաթվից ինքնաշխատ նվազեցվում է կատարված հատուցման չափով, եթե Պայմանագրով/Վկայագրով այլ բան նախատեսված չէ: Հետագա հատուցումները իրականացվում են ապահովագրված գույքի իրական արժեքի և մնացորդային ապահովագրական գումարի համամասնությամբ, եթե Պայմանագրով/Վկայագրով այլ բան նախատեսված չէ:

11.4. Եթե գույքը ապահովագրված է իրական արժեքով (ապահովագրական արժեք), ապահովագրական հատուցում ստանալուց հետո, Ապահովագրողի համաձայնությամբ Ապահովադիրը կարող է վերականգնել Պայմանագրով/Վկայագրով նշված ապահովագրական գումարը՝ լրավճարելով համապատասխան չափի ապահովագրավճար Պայմանագրի/Վկայագրի չլրացած օրերի համար, որից հետո իրականացվելիք հատուցումների վրա չի կիրառվի համամասնություն:

11.5. Եթե Պայմանագրով/Վկայագրով այլ բան նախատեսված չէ, ապահովագրական հատուցման վճարումը իրականացվում է դրամական ձևով:

11.6. Վնասի չափը որոշվում է Ապահովագրողի կողմից ապահովագրված գույքի զննման արդյունքում հաստատված տվյալների և վնասի չափը հավաստող փաստաթղթերի հիման վրա:

11.7. Ապահովագրական հատուցման չափը Ապահովագրողի կողմից որոշվում է հաշվի առնելով՝

- վնասի չափը,
- Ապահովագրողի հատուցման սահմանաչափը,
- «լրիվ» կամ «ոչ լրիվ» ապահովագրության կիրառումը,
- ֆրանշիզաները,
- ամորտիզացիոն մաշվածությունը,
- մնացորդային արժեքը:

11.8. Ապահովագրական հատուցումը վճարվում է՝

11.8.1. «Առևանգում» ռիսկի գծով ապահովագրական պատահար ի հայտ գալու դեպքում, ապահովագրական հատուցման չափը որոշվում է ելնելով տվյալ ռիսկի գծով սահմանված ապահովագրական գումարից՝ նվազեցնելով ֆրանշիզան, իրականացված հատուցումները (ագրեգատային ապահովագրության դեպքում) և ամորտիզացիոն մաշվածությունը:

11.8.2. ապահովագրված գույքի վնասման դեպքում վերականգնողական ծախսերի չափով, բայց ոչ ավել, քան ապահովագրական գումարը (հատուցման սահմանաչափը) և ապահովագրական պատահարի օրվա դրությամբ ապահովագրված գույքի իրական արժեքը:

11.8.3. Վերականգնողական ծախսերը ներառում են.

- վերանորոգման (վերականգնման) համար անհրաժեշտ նյութերի և պահեստային մասերի

ծախսերը,

- վերանորոգման աշխատանքների ծախսերը,
- մինչև վերանորոգման վայր նյութերի և պահեստային մասերի առաքման ծախսերը,
- այլ ծախսերը, որոնք անհրաժեշտ են -ապահովագրված գույքի անմիջապես ապահովագրական պատահարից առաջ գտնվելու վիճակը վերականգնելու համար:

11.8.4. Վերականգնողական ծախսերը որոշելու ժամանակ հաշվի է առնվում վնասված ապահովագրված գույքի վերականգնման (վերանորոգման) ընթացքում փոխարինման ենթակա բաղադրիչների, մասերի, հանգույցների և դետալների մաշվածությունը ապահովագրական պատահարի օրվա դրությամբ, եթե Պայմանագրով/Վկայագրով այլ բան նախատեսված չէ: Վերականգնողական ծախսերը հատուցվում են համապատասխան տարածաշրջանում ձևավորված միջին գների հիման վրա:

11.8.5. Վերականգնողական աշխատանքների ծախսերը չեն ներառում՝

- ապահովագրված գույքի փոփոխման և/կամ բարելավմանն ուղղված լրացուցիչ ծախսերը,
- ապահովագրված գույքի ժամանակավոր կամ օժանդակ վերանորոգումից առաջացած

ծախսերը,

- ապահովագրված գույքի պրոֆիլակտիկ սպասարկման կամ երաշխիքային վերանորոգման հետ կապված ծախսերը, ինչպես նաև վերանորոգման հետ կապված այլ ծախսերը, որոնց անհրաժեշտությունը պայմանավորված չէ ապահովագրական պատահարով,

- վերականգնողական աշխատանքներն արագացնելու, արտաժամյա վճարման, նյութերի և պահեստամասերի արագ առաքման ծախսերը, եթե Պայմանագրով/Վկայագրով նախատեսված չէ 006 Վերապահման կիրառումը, օդային տարնսպորտով փոխադրումը, եթե Պայմանագրով/Վկայագրով նախատեսված չէ 007 Վերապահման կիրառումը,

- վնասված (ոչնչացված) ապահովագրված գույքի բեկորների (մնացորդների) հեռացման (ապամոնտաժման) ծախսերը, եթե Պայմանագրով/Վկայագրով այլ բան նախատեսված չէ,

- հողի տակ, ջրամբարների (լճերի, ջրամբարների, լճակների) և ջրահույքերի (գետերի, ջրանցքների) եզրերին կամ մակերեսին աշխատող, կամ բեռնանավերի կամ պոնտոնների վրա տեղադրված տեխնիկայի և սարքավորումների փրկարարական ծախսերը, եթե Պայմանագրով/Վկայագրով նախատեսված չէ 015 Վերապահման կիրառումը,

- ապահովագրված գույքի առանձին մասերի, դետալների և արքեսուարների վերանորոգման կամ փոխարինման հետ կապված ծախսերը՝ դրանց մաշվածության կամ տեխնիկական խոտանի հետևանքով,

- բացակայող կամ վնասված մասերի, ագրեգատների արժեքը, որոնց բացակայությունը կամ վնասվածքը դիտարկվող ապահովագրական պատահարի հետ պատճառահետևանքային կապի մեջ չէ,

- հանգույցների և ագրեգատների արժեքը վերանորոգման փոխարեն փոխարինելու դեպքում՝ դրանց վերականգնման համար պահեստամասերի և դետալների բացակայության պատճառով,

- գույքի իրացումից կամ գործառնական նշանակությամբ օգտագործումից առաջացած տարեկան մնացորդների մնացորդային արժեքը, եթե պայմանագրով/Վկայագրով այլ բան նախատեսված չէ,

- Ապահովադրի (Շահառուի) սեփական ուժերով ապահովագրված գույքը վերանորոգելու դեպքում ստացած շահույթը,

- ապահովագրական պատահարի հետևանքով առաջացած և ապահովագրված գույքի վերականգնմանը խոչընդոտող բեկորների և այլ նյութերի մաքրման և տեղափոխման ծախսերը, եթե Պայմանագրով/Վկայագրով այլ բան նախատեսված չէ,

- անհրաժեշտ ծախսերից ավել կատարված այլ ծախսերը:

11.8.6. Եթե Ապահովադիրը (Շահառուն, Լիզինգառուն, Վարձակալը) շարունակում է շահագործել ապահովագրական պատահարից հետո վերանորոգման կարիք ունեցող գույքը, ապա Ապահովագրողը հատուցում է վնասը այնքանով, որքանով վնասը չի առաջացել նման շահագործման հետևանքով:

11.8.7. Եթե Պայմանագրով/Վկայագրով այլ բան նախատեսված չէ, վնասի չափը ապահովագրված գույքի վնասվելու դեպքում որոշվում է հետևյալ մեթոդաբանությամբ.

- ապահովագրված գույքին պատճառված վնասի հաշվարկում հաշվի են առնվում և հատուցման ենթակա են միայն այն դետալների, հանգույցների և ագրեգատների փոխարինման և վերանորոգման արժեքը, որոնք վնասվել են ապահովագրական պատահարի հետևանքով,

- եթե տեխնիկապես հնարավոր է (վնասված դետալի, ագրեգատի, հանգույցի վերականգնումը հնարավոր է դրանց նպատակային նշանակությունը և արտաքին տեսքը պահպանելով) և տնտեսապես հիմնավորված (վերանորոգման ծախսերը չեն գերազանցում տվյալ դետալի, ագրեգատի կամ հանգույցի շուկայական արժեքի 80 տոկոսը) ապահովագրական պատահարի արդյունքում վնասված ապահովագրված գույքի որևէ դետալի, ագրեգատի կամ հանգույցի վերականգնումը, ապա պատճառված վնասի չափի մեջ հաշվարկում է այդ դետալի, ագրեգատի կամ հանգույցի վերանորոգման ծախսերը,

- վերանորոգման աշխատանքների ծախսերը փոխհատուցվում են ապահովագրական պատահարի ամսաթվի դրությամբ վերանորոգման անցկացման տարածքում գործող նույնանման աշխատանքների միջին գներով, իսկ Ապահովադիրի (Շահառուի) ուժերով վերանորոգման իրականացման դեպքում՝ վերանորոգման ինքնարժեքով, կախված այն բանից, թե այդ գումարներից որն է պակաս;

- եթե վերանորոգումն իրականացնելիս կատարվում է վնասված ապահովագրված գույքի արդիականացում կամ վերասարքավորում, այդ թվում՝ օգտագործվում են բարելավված հատկանիշներ (որակ, ծառայության ժամկետ, հզորություն և այլն) ունեցող դետալներ, հանգույցներ և նյութեր, ապահովագրական հատուցումը վճարվում է վերանորոգման ծախսերի այն չափով, եթե այն կատարվեր այնպիսի մասերի, հանգույցների, ագրեգատների և նյութերի կիրառմամբ, որոնք իրենց հատկանիշներով համանման են այն մասերին, հանգույցներին, ագրեգատներին և նյութերին, որոնք ապահովագրական պատահարի ամսաթվի դրությամբ տեղադրված են եղել ապահովագրված գույքի վրա:

11.8.8. Գույքի ամբողջական կորստի կամ ոչնչացման դեպքում ապահովագրական հատուցումը տրվում է ապահովագրական պատահարի օրվա դրությամբ ապահովագրված գույքի իրական արժեքի չափով՝ նվազեցնելով ֆրանշիզան, իրականացված հատուցումները (ագրեգատային ապահովագրության դեպքում) ամորտիզացիոն մաշվածությունը և հետագա օգտագործման համար պիտանի մնացորդների գումարը, բայց ոչ ավել քան ապահովագրական գումարը (հատուցման սահմանաչափը):

Գույքի ամբողջական կորուստ/ոչնչացում է համարվում, եթե վնասված ապահովագրված գույքի վերականգնման ծախսերը գերազանցում են ապահովագրական պատահարի օրվա դրությամբ ապահովագրված գույքի իրական (շուկայական) արժեքի 80%-ը:

Ապահովագրված գույքի ամբողջական կորստի կամ ոչնչացման դեպքում Ապահովադիրը (Շահառուն) իրավունք ունի Ապահովագրողի համաձայնությամբ հրաժարվել ապահովագրված գույքի նկատմամբ իր իրավունքներից՝ հօգուտ Ապահովագրողի: Այդ դեպքում, ապահովագրական հատուցումն իրականացվում է ապահովագրական պատահարի օրվա դրությամբ ապահովագրված գույքի իրական (շուկայական) արժեքի չափով, բայց ոչ ավել քան ապահովագրական գումարը

(հատուցման սահմանաչափը): Ընդ որում, մինչև ապահովագրական հատուցումը վճարելը, Ապահովագրողը պարտավոր է Ապահովագրողի հետ կնքել ոչնչացած գույքի կամ դրա մնացորդների իրավունքի փոխանցման մասին համաձայնագիր:

11.8.9. Մաշվածության նորմերը որոշվում են համաձայն նորմատիվ իրավական ակտերի դրույթների կամ փորձագիտական գնահատման հիման վրա: Եթե Պայմանագրով/Վկայագրով ապահովագրական գումարը սահմանվում է մնացորդային հաշվեկշռային արժեքի չափով, ապա մաշվածությունը հաշվարկվում է հաշվապահական տվյալների համաձայն՝ կուտակված արժեքը հավասար, եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով/Վկայագրով:

11.8.10. Ապահովագրողի կողմից փոխհատուցման ենթակա վնասը նվազեցնելու նպատակով կատարված ծախսերը (կրակի մարման կամ կարկի, վթարների տարածման կանխման, և այլն), եթե այդ ծախսերը եղել են անհրաժեշտ կամ կատարվել են Ապահովագրողի ցուցումներով, հատուցման ենթակա են, եթե անգամ համապատասխան միջոցառումներն անցել են ապարդյուն: Այդպիսի ծախսերը հատուցվում են ապահովագրական գումարի ապահովագրական արժեքի նկատմամբ համամասնությամբ՝ անկախ այն բանից, որ այլ վնասների հատուցման գումարի հետ միասին դրանք կարող են գերազանցել ապահովագրական գումարը (հատուցման սահմանաչափը):

Եթե Պայմանագրով/Վկայագրով այլ բան նախատեսված չէ, վնասի նվազեցման նպատակով Ապահովագրողի կողմից հատուցման ենթակա ծախսերը, փոխհատուցվում են ոչ ավել, քան ապահովագրական պատահարի հետևանքով ապահովագրված գույքի ապահովագրական գումարի (հատուցման սահմանաչափի) 10 (տասը) տոկոսը:

11.8.11. Ապահովագրական հատուցման հաշվարկի ժամանակ հաշվի չի առնվում բացակայող կամ վնասված դետալների կամ ագրեգատների արժեքը, որոնց բացակայությունը կամ վնասվելը ուղիղ կապ չունի դիտարկվող Ապահովագրական պատահարի հետ:

11.9. Եթե, ապահովագրական գումարը սահմանված է Պայմանագրի/Վկայագրի գործողության ամբողջ ժամկետի համար (ագրեգատային ապահովագրական գումար), ապա Պայմանագրի/Վկայագրի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում տեղի ունեցած բոլոր ապահովագրական պատահարների գծով ապահովագրական հատուցման գումարը չի կարող գերազանցել Պայմանագրով/Վկայագրով սահմանված ապահովագրական գումարը (լրացուցիչ ծախսերի հետ միասին, եթե դրանց հատուցումը նախատեսված է Պայմանագրով)՝ հաշվի առնելով Պայմանների 11.8.10. կետի դրույթը:

11.10. Եթե Ապահովագրական գումարը սահմանված է յուրաքանչյուր ապահովագրական պատահարի համար (ոչ ագրեգատային ապահովագրական գումար), ապա յուրաքանչյուր ապահովագրական պատահարի գծով ապահովագրական հատուցման գումարի չափը որոշվում է ելնելով ապահովագրական գումարից (լրացուցիչ ծախսերի հետ միասին, եթե դրանց հատուցումը նախատեսված է Պայմանագրով/Վկայագրով)՝ հաշվի առնելով Պայմանների 11.8.10 կետով նախատեսված դրույթը, անկախ նախկինում հատուցված ապահովագրական պատահարներից:

11.11. Եթե, ապահովագրական պատահարի պահին գույքն ապահովագրված է եղել մի քանի ապահովագրական ընկերություններում (կրկնակի ապահովագրություն), ապա ապահովագրական հատուցման չափը չի կարող գերազանցել դրա իրական արժեքը: Ընդ որում, ապահովագրողներից յուրաքանչյուրն ապահովագրական հատուցումը վճարում է նշված գույքի գծով Ապահովագրողի կողմից կնքված ապահովագրության բոլոր պայմանագրերի ապահովագրական գումարների նկատմամբ իր կնքած ապահովագրության պայմանագրի ապահովագրական գումարի համամասնությամբ:

11.12. Այն դեպքում, երբ ապահովագրական պատահարի արդյունքում հասցված վնասը հատուցվել է երրորդ անձանց կողմից, Ապահովագրողը հատուցում է միայն վճարման ենթակա հատուցման գումարի և երրորդ անձանց կողմից հատուցված գումարի տարբերությունը:

11.13. Այն դեպքում, եթե ապահովագրական հատուցման վճարումից հետո հայտնի է դառնում, որ Ապահովադիրը (Շահառուն) իրավունք չունի ստանալ ապահովագրական հատուցում, վերջինս պարտավոր է վերադարձնել ապահովագրական հատուցումը Ապահովագրողին՝ Ապահովագրողի կողմից նման պահանջ ներկայացնելուց հետո հնգօրյա ժամկետում:

11.14. Կողմերի միջև վնասի պատճառների և վնասի չափի մասին վեճերի առաջացման դեպքում, Կողմերից յուրաքանչյուրն իրավունք ունի իր հաշվին անցկացնել փորձաքննություն: Կողմերից մեկի անցկացրած փորձաքննության եզրակացությունը պարտադիր բնույթ չի կրում մյուս Կողմի համար:

11.15. Պայմանագրի/Վկայագրի գործողության ընթացքում ապահովագրական պատահարի հատկանիշներ ունեցող իրադարձություն տեղի ունենալու դեպքում Ապահովադիրը՝ մինչև Ապահովագրողին ապահովագրական հատուցում ստանալու համար դիմում ներկայացնելը պարտավոր է ամբողջությամբ վճարել ապահովագրավճարը (ապահովագրավճարի տարածամկետ վճարման դեպքում), եթե Պայմանագրով/Վկայագրով այլ բան նախատեսված չէ:

11.16. Ապահովագրական հատուցման վճարման օր է համարվում Ապահովագրողի հաշվարկային հաշվից Ապահովադրի (Շահառուի) հաշվարկային հաշվին դրամական միջոցների փոխանցման օրը:

11.17. Եթե վերանորոգման արժեքը հաշվի, հրահանգ-պատվերի կամ հաշվարկման մեջ նշված է արտարժույթով կամ ապահովագրական գումարը Պայմանագրում/Վկայագրում նշված է արտարժույթով, ապահովագրված գույքի կորստի կամ լրիվ ոչնչացման դեպքում ապահովագրական հատուցման չափը որոշելիս կիրառվում է ապահովագրական հատուցման վճարման օրվա դրությամբ ապահովագրական գումարի արժույթի ՀՀ Կենտրոնական Բանկի փոխարժեքը: Եթե, ապահովագրական հատուցման վճարման օրվա դրությամբ ապահովագրական գումարի արժույթի ՀՀ Կենտրոնական Բանկի փոխարժեքը բարձր է 20 և ավելի տոկոսով, ապա ապահովագրական հատուցման հաշվարկի ժամանակ կիրառվում է ապահովագրական պատահարի օրվա դրությամբ ապահովագրական գումարի արժույթի ՀՀ Կենտրոնական Բանկի փոխարժեքը՝ ավելացված 20 տոկոսով:

Պայմանագրով/Վկայագրով կարող է սահմանվել արտարժույթի փոխարժեքի մեծության փոփոխման այլ սահմանափակում:

11.18. Եթե առևանգված ապահովագրված գույքը վերադարձվել է Ապահովադրին (Շահառուին), վերջինս պարտավոր է ապահովագրված գույքի գտնվելու պահից մեկ ամսվա ընթացքում Ապահովագրողին վերադարձնել առևանգված ապահովագրված գույքի համար ստացած ապահովագրական հատուցումը: Եթե ապահովագրված գույքին պատճառվել է վնաս, ապա վնասի չափը հանվում է վերադարձվող ապահովագրական հատուցման գումարից:

11.19. Ապահովագրողն իրավունք ունի մերժել ապահովագրական հատուցում վճարել Ապահովադրին, եթե.

1) Ապահովադիրն ապահովագրական պատահարն իրեն հայտնի դառնալու պահից, Պայմանագրով/Վկայագրով սահմանված ժամկետում և կարգով չի տեղեկացրել Ապահովագրողին այն ի հայտ գալու մասին,

2) Ապահովադիրը դիտավորյալ չի ձեռնարկել ողջամիտ և հասանելի միջոցներ՝ հնարավոր վնասը նվազեցնելու համար,

3) Ապահովադիրն Ապահովագրողին կամ պատահարը քննող մարմնին ներկայացրել է ակնհայտ կեղծ, կամ իրականությանը չհամապատասխանող, կամ հակասական տեղեկություններ և/կամ փաստաթղթեր,

4) Ապահովադիրն Ապահովագրողին չի փոխանցել բոլոր փաստաթղթերը և ապացույցները, որոնք անհրաժեշտ են Ապահովագրողի կողմից իրեն անցած պահանջի իրավունքի (սուբրոգացիա) համար,

5) վնասված գույքի վերանորոգումը և (կամ) դրա մնացորդների խտտանումը, որն իրականացվել է մինչև սույն Պայմաններով սահմանված կարգով վնասված գույքի Ապահովագրողի զննությունը, թույլ չի տալիս որոշել ապահովագրական պատահարի փաստը և վնասի չափը,

6) ապահովագրական պատահարից հետո վնասված գույքի հետվթարային վիճակը չի պահպանվել և կատարվել են ցանկացած տիպի փոփոխություններ կամ վերանորոգման աշխատանքներ՝ առանց Ապահովագրողի հետ նախապես համաձայնեցնելու և Ապահովագրողի կողմից զննում անցկացնելու,

7) Ապահովադրի (Շահառուի) կողմից չեն կատարվել Պայմանագրով/Վկայագրով և/կամ սույն Պայմաններով սահմանված պարտականությունները,

8) սույն Պայմաններով նախատեսված այլ դեպքերում:

11.20. Ապահովագրական հատուցման տրամադրման մերժման մասին որոշումը Ապահովադիրն տրամադրվում է գրավոր՝ մերժման պատճառների հիմնավորմամբ:

12. ՍՈՒԲՐՈԳԱՑԻԱ

12.1. Եթե Պայմանագրով/Վկայագրով այլ բան նախատեսված չէ, ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու արդյունքում Ապահովադիրն (Շահառուին) պատճառված վնասից բխող նրա (կամ Շահառուի) պահանջի իրավունքը վնասը պատճառած անձի նկատմամբ անցնում է Ապահովագրողին՝ նրա կողմից հատուցված գումարի մասով:

12.2. Դիտավորյալ վնաս պատճառած անձի նկատմամբ պահանջի իրավունքն Ապահովագրողին անցնելը բացառող պայմանագրի պայմանն առոչինչ է:

12.3. Ապահովագրողն իրեն անցած պահանջի իրավունքն իրականացնում է Ապահովադրի (Շահառուի) և վնասների համար պատասխանատու անձի միջև հարաբերությունները կարգավորող կանոնների պահպանմամբ:

12.4. Ապահովադիրը (Շահառուն) պարտավոր է Ապահովագրողին հանձնել իր պահանջի իրավունքը հավաստող փաստաթղթերը և ձեռնարկել բոլոր գործողությունները, որոնք անհրաժեշտ են Ապահովագրողի կողմից իրեն փոխանցված պահանջի իրավունքն իրականացնելու համար:

12.5. Եթե Ապահովադիրը (Շահառուն) հրաժարվել է Ապահովագրողի կողմից հատուցված վնասների համար պատասխանատու անձի նկատմամբ պահանջի իրավունքից, կամ այդ իրավունքն իրականացնելն անհնարին է դարձել Ապահովադրի (Շահառուի) մեղքով, ապա Ապահովագրողը լրիվ կամ համապատասխան մասով ազատվում է ապահովագրական հատուցում վճարելուց և իրավունք ունի պահանջելու վերադարձնել ավելորդ վճարված հատուցման գումարը:

12.6. Եթե Ապահովադիրը կամ Շահառուն երրորդ անձանցից ստացել է պատճառված վնասի դիմաց հատուցում, ապա Ապահովագրողը վճարում է միայն Պայմանագրի/Վկայագրի և սույն Պայմանների պայմաններով նախատեսված վճարման ենթակա գումարի և երրորդ անձանցից ստացած գումարի տարբերությունը:

13. ԿՐԿՆԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

13.1. Ապահովադիրը պարտավոր է Պայմանագրի/Վկայագրի կնքման պահին Ապահովագրողին գրավոր տեղեկացնել տվյալ օբյեկտի գծով այլ ապահովագրական

ընկերությունների հետ կնքված ապահովագրության այն պայմանագրերի մասին, որոնք գործելու են Պայմանագրի/Վկայագրի հետ միաժամանակ, ինչպես նաև, անհապաղ, բայց ոչ ուշ քան 24 ժամվա ընթացքում Ապահովագրողին տեղեկացնել Պայմանագրի/Վկայագրի կնքումից հետո կնքվելիք ապահովագրության նույնօրինակ պայմանագրերի մասին: Տվյալ ծանուցման մեջ պետք է նշված լինի ապահովագրական ընկերության անվանումը, այդ ապահովագրական ընկերության հետ կնքված ապահովագրության պայմանագրի համարը, պայմանագրի գործողության ժամկետը, ապահովագրված ռիսկերը, ապահովագրական գումարը և չհատուցվող գումարը:

14. ՎԵՃԵՐԻ ԼՈՒԾՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

14.1. Պայմանագրով/Վկայագրով ստանձնած պարտավորությունների կատարման ընթացքում առաջացած վեճերը լուծվում են ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված կարգով:

15. ԱՅԼ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

15.1. Որոշակի Պայմանագրերի/Վկայագրի դրույթները ունեն գերակայող ուժ սույն Պայմանների դրույթների նկատմամբ:

Հավելված № 1

Շինարարական և մասնագիտացված տեխնիկայի ապահովագրության Պայմանների

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՏՈՒԿ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ («ՎԵՐԱՊԱՀՈՒՄՆԵՐ»)

Սույն Պայմանների Հավելված 1-ում շարադրված ապահովագրության պայմանները կիրառվում են Պայմանագրի/Վկայագրի կողմերի հարաբերությունների նկատմամբ, եթե Պայմանագրում/Վկայագրում առկա է դրանց կիրառման ցուցում կամ դրանք ներառված են Պայմանագրի/Վկայագրի տեքստում:

Վերապահումներ.

- Վերապահում 001 - Գործադուլներ, անկարգություններ և քաղաքացիական հուզումներ,**
- Վերապահում 006 - Արտաժամյա և գիշերային աշխատանք, աշխատանք պետական տոներին, էքսպրես-առաքում,**
- Վերապահում 007 - Օդային փոխադրումներ,**
- Վերապահում 013 - Շինհրապարակից դուրս պահպանում,**
- Վերապահում 014 - Ահաբեկչություն,**
- Վերապահում 108 - Շինարարական տեխնիկայի, սարքավորումների և մեքենաների նկատմամբ երաշխիք,**
- Վերապահում 400 - Մեքենաներ և սարքավորումներ ստորգետնյա աշխատանքների համար,**
- Վերապահում 401 - Փոխադրում երկրի ներսում,**
- Վերապահում 420 - Նավթի, գազի և երկրաջերմային հորատման սարքեր և սարքավորումներ,**
- Վերապահում 421 - Ջրի հորատման սարքավորումներ,**
- Վերապահում 499 - Սարքավորումներ, որոնք տեղադրված են բեռնանավերի և պոնտոնների վրա,**
- Վերապահում 015 - Սարքավորումների փրկում:**

Վերապահում 001 Գործադուլներ, անկարգություններ և քաղաքացիական հուզումներ

Սույն Վերապահման համաձայն՝ Ապահովագրողը վճարում է ապահովագրական հատուցում Պայմանագրով/Վկայագրով ապահովագրված գույքի կորստի, ոչնչացման կամ վնասվելու դեպքում, որը հետևանք է ցանկացած տեսակի ժողովրդական հուզումների կամ գործադուլների:

Ապահովագրական պատահար է հանդիսանում ապահովագրված գույքի (բոլոր դեպքերում,

հետևյալ (այսուհետ՝ Հատուկ) պայմանների պահպանման դեպքում) ոչնչացումը կամ վնասումը, որոնք տեղի են ունեցել.

1) ցանկացած անձի գործողությունների հետևանքով, ով այլ անձանց հետ համատեղ մասնակցում է հասարակական կարգի ցանկացած խախտման (գործադուլի կամ լրկաուտի հետ կապված, կամ դրանց հետ կապ չունեցող), բացառությամբ սույն Վերապահման Հատուկ պայմանների 2-րդ կետում նշված դեպքերի,

2) օրինական ճանապարհով ձևավորված ցանկացած իշխանության մարմնի գործողությունների հետևանքով՝ ցանկացած նման խախտում կանխելու կամ կանխման փորձ կատարելու ժամանակ, կամ ցանկացած նման խախտման հետևանքները նվազագույնի հասցնելու ժամանակ,

3) ցանկացած գործադուլ անողի կամ լրկաուտի ենթարկված աշխատողի դիտավորյալ գործողությունների հետևանքով՝ գործադուլը շարունակելու կամ լրկաուտին դիմադրության կարգով,

4) օրինական ճանապարհով ձևավորված ցանկացած իշխանության մարմնի գործողությունների հետևանքով՝ ցանկացած նման գործողություն կանխելու կամ կանխելու փորձի, կամ ցանկացած նման գործողության հետևանքները նվազագույնի հասցնելու ուղղությամբ:

Հատուկ պայմաններ

1. Սույն Վերապահման շրջանակներում ապահովագրական պատահար չի հանդիսանում և չի փոխհատուցվում.

a) Վնասը, որն առաջացել է ցանկացած օրինական ճանապարհով ստեղծված իշխանության մարմնի կողմից ապահովագրված գույքի մշտական կամ ժամանակավոր առգրավման, բռնագրավման կամ բռնագանձման արդյունքում,

b) Ցանկացած տեսակի կամ բնույթի անուղղակի վնասը կամ պատասխանատվությունը, սույն Վերապահումով նախատեսված նյութական վնասի համար ավելին կատարված ցանկացած վճարում:

Այնուամենայնիվ, Ապահովագրողը չի ազատվում ապահովագրական հատուցումից վերը նշված «a» ենթակետի դրույթներին համապատասխան ապահովագրված գույքի վնասման դեպքում, որը հասցվել է մինչև ապահովագրված գույքի առգրավումը կամ ժամանակավոր առգրավման ժամանակահատվածում:

2. Սույն Վերապահման շրջանակներում ապահովագրական պատահար չի հանդիսանում և հատուցման ենթակա չէ վնասը, որն անմիջականորեն կամ անուղղակիորեն առաջացել է կամ հետևանք է՝

a) պատերազմի, ներխուժման, հակառակորդի գործողությունների, ռազմական գործողությունների, կամ զորավարությունների (անկախ այն բանից, պատերազմ հայտարարված է թե ոչ), քաղաքացիական պատերազմի,

b) ապստամբության, քաղաքացիական (ժողովրդական) հուզումների, որոնք ձեռք են բերում ժողովրդական ապստամբության, զինված ապստամբության, խռովարար գործողությունների, խռովության, հեղափոխության, ռազմական ռեժիմի հաստատման կամ իշխանության յուրացման թափ,

c) ցանկացած կազմակերպության անունից կամ դրա հետ կապված գործող ցանկացած անձի ցանկացած գործողություն, որի գործունեությունն ուղղված է օրինական կառավարության ուժով դե յուրե կամ դե ֆակտո տապալելուն, կամ ահաբեկչության կամ բռնության միջոցով նրա վրա ճնշում գործադրելուն:

Ապահովագրված գույքին վնաս պատճառելու և սույն Վերապահման Հատուկ պայմանների 2-րդ

կետում նշված բացառության միջև պատճառահետևանքային կապի բացակայության ապացուցման պարտականությունը կրում է Ապահովադիրը:

3. Սույն Վերապահման գործողությունը Ապահովագրողի պահանջով կարող է դադարեցվել մինչև Պայմանագրի/Վկայագրի գործողության ժամկետի ավարտը՝ ծանուցելով Ապահովադիրին համաձայն Պայմանների 7.11 կետով սահմանված եղանակներից որևէ մեկի միջոցով: Այդ դեպքում վերադարձման ենթակա է սույն Վերապահման շրջանակներում տրամադրվող ապահովագրության համար փաստացի վճարված լրացուցիչ ապահովագրավճարը՝ գործողության չլրացած ժամկետին համամասնորեն:

Սույն Վերապահման շրջանակներում միևնույն պատճառով առաջացած վնասների շարքը դիտվում է որպես մեկ ապահովագրական պատահար և սահմանափակվում է 168 ժամ անընդմեջ ժամանակահատվածով (եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով/Վկայագրով):

Սույն Վերապահումով ապահովագրական հատուցումների վճարների ընդհանուր գումարը (հատուցման ագրեգատային սահմանաչափը) սահմանափակվում է մեկ ապահովագրական պատահարի հատուցման սահմանաչափի կրկնակի չափով:

Սույն Վերապահման գործողության տակ ընկնող ապահովագրական պատահարների համար Պայմանագրով/Վկայագրով կարող է սահմանվել հատուցման սահմանաչափ՝ մեկ ապահովագրական պատահարի համար:

Սույն Վերապահման գործողության տակ ընկնող ապահովագրական պատահարների համար Պայմանագրով/Վկայագրով կարող է սահմանվել ոչ պայմանական ֆրանշիզա՝ մեկ ապահովագրական պատահարի համար:

Վերապահում 006 Արտաժամյա և գիշերային աշխատանք, աշխատանք պետական տոների, էքսպրես առաքում

Սույն Վերապահման համաձայն՝ Ապահովագրողը ապահովագրական պատահարի (ապահովագրված գույքի վնասման) առաջացման դեպքում ապահովագրական հատուցման մեջ ներառում է արտաժամյա և գիշերային աշխատանքների, պետական տոների և էքսպրեսս (արագացված) փոխադրումների (բացառելով օդային փոխադրումները) ծախսերը, որոնք պայմանավորված են տվյալ ապահովագրական պատահարով:

Սույն Վերապահման շրջանակներում ծախսերը հատուցվում են ապահովագրական գումարի՝ ապահովագրված գույքի ապահովագրական արժեքի նկատմամբ համամասնորեն:

Սույն Վերապահման գործողության տակ ընկնող ապահովագրական պատահարի համար Պայմանագրով/Վկայագրով կարող է սահմանվել հատուցման սահմանաչափ մեկ և յուրաքանչյուր ապահովագրական պատահարի համար:

Վերապահում 007 Օդային փոխադրումներ

Սույն Վերապահման համաձայն՝ Ապահովագրողը ապահովագրական պատահարի (ապահովագրված գույքի վնասման) առաջացման դեպքում ապահովագրական հատուցման մեջ ներառում է օդային փոխադրումների ծախսերը, որոնք պայմանավորված են տվյալ ապահովագրական պատահարով:

Սույն Վերապահման գործողության տակ ընկնող ապահովագրական պատահարների համար Պայմանագրով/Վկայագրով կարող է սահմանվել հատուցման սահմանաչափ մեկ ապահովագրական պատահարի համար՝ ապահովագրության ողջ ժամկետի համար (հատուցման ագրեգատային սահմանաչափ):

Ոչ պայմանական ֆրանշիզան կազմում է հատուցվող ծախսերի գումարի 20% (եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով/Վկայագրով):

Վերապահում 013 շինհրապարակից դուրս պահվող գույք

Սույն Վերապահման համաձայն՝ Ապահովագրողն իրականացնում է ապահովագրական հատուցում ապահովագրված գույքի կորստի, ոչնչացման կամ վնասվածքի դեպքում (բացառությամբ արտադրողի, դիստրիբյուտորի կամ մատակարարի տարածքում արտադրության, մշակման կամ պահպանման ընթացքում գտնվող գույքի), որը պահվում է սույն Վերապահման համար Պայմանագրում/Վկայագրում նշված շինհրապարակից դուրս գտնվող ապահովագրության տարածքում:

Ապահովագրողը չի իրականացնում ապահովագրական հատուցում վնասի պատճառման այն դեպքերում, որոնք առաջացել են պահեստների կամ պահեստարանների համար ընդհանուր առմամբ ընդունված վնասների կանխարգելմանն ուղղված միջոցառումների չպահպանման հետևանքով: Մասնավորապես, նման միջոցառումները ներառում են՝

- պահեստավորման փակ հրապարակի ստեղծում (տարածքի ներսում կամ պատնեշի ներսում), պահպանության ապահովում, համապատասխան հակահրդեհային միջոցների կիրառում՝ կախված պահեստավորվող գույքի որոշակի տեղակայումից կամ տեսակից,

- պահեստային կառույցների բաժանելը հակահրդեհային պատերով կամ դրանք միմյանցից առնվազն 50 մետր հեռավորության վրա դասելը (եթե Պայմանագրով/Վկայագրով այլ բան նախատեսված չէ),

- պահեստավորման միավորների տեղադրումն ու նախագծումն այնպես, որպեսզի կանխվի ջրի կուտակումը կամ հեղեղումը անձրևի կամ ջրհեղեղի ժամանակ, որն ունի 20 տարին մեկ կամ ավելի անգամ կրկնության վիճակագրական հավանականություն (եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով/Վկայագրով),

- մեկ պահեստային շինությունում պահպանության տակ գտնվող գույքի արժեքի սահմանափակում:

Պայմանագրով/Վկայագրով կարող է սահմանվել մեկ պահեստային շինությունում պահվող գույքի առավելագույն արժեք:

Սույն Վերապահման գործողության տակ ընկնող ապահովագրական պատահարների համար Պայմանագրով/Վկայագրով կարող է սահմանվել հատուցման սահմանաչափ՝ մեկ ապահովագրական պատահարի համար:

Սույն Վերապահման գործողության տակ ընկնող ապահովագրական պատահարների համար Պայմանագրով/Վկայագրով կարող է սահմանվել ոչ պայմանական ֆրանշիզա՝ մեկ ապահովագրական պատահարի համար:

Վերապահում 014 Ահաբեկչություն

Սույն Վերապահման համաձայն՝ Ապահովագրողը կատարում է ապահովագրական հատուցում երրորդ անձանց գործողությունների հետևանքով ապահովագրված գույքի ոչնչացման կամ վնասի դեպքում, որոնք համաձայն ՀՀ գործող օրենսդրության, որակվում են որպես ահաբեկչության, դիվերսիա (Ահաբեկչություն ռիսկ):

Սույն Պայմանների համաձայն «Ահաբեկչություն» և «Դիվերսիա» ռիսկերը ունեն հետևյալ նշանակությունները.

Ահաբեկչություն՝ այնպիսի գործողություն, որն ուղղված է քաղաքացիական անձի կամ զինված ընդհարման ժամանակ ռազմական գործողություններին ակտիվորեն չմասնակցող անձի մահվանը կամ ծանր մարմնական վնասվածք պատճառելուն կամ դրանց սպառնալիքին, այն դեպքում, երբ այդպիսի գործողության նպատակն իր բնույթով բնակչությանն ահաբեկելը կամ պետական մարմնի կամ միջազգային կազմակերպության կամ պաշտոնատար անձի որոշման ընդունման կամ գործողության կատարման կամ դրանցից ձեռնպահ մնալու վրա ներգործելն է:

Դիվերսիա՝ պետությունը թուլացնելու նպատակով պայթյուններ, հրկիզումներ կամ այլ գործողություններ կատարելը՝ ուղղված մարդկանց զանգվածային ոչնչացմանը, նրանց առողջությանը վնաս պատճառելուն, կազմակերպությունների, կառույցների, հաղորդակցության ճանապարհների կամ միջոցների, կապի միջոցների կամ գույքի ավերմանը կամ վնասմանը, կամ զանգվածային թունավորումներին կամ համաճարակների կամ անասնահամաճարակների տարածմանը:

Սույն Վերապահման գործողության տակ ընկնող ապահովագրական պատահարների համար Պայմանագրով/Վկայագրով կարող է սահմանվել հատուցման սահմանաչափ՝ մեկ ապահովագրական պատահարի համար:

Սույն Վերապահման գործողության տակ ընկնող ապահովագրական պատահարների համար Պայմանագրով/Վկայագրով կարող է սահմանվել ոչ պայմանական ֆրանշիզա՝ մեկ ապահովագրական պատահարի համար:

Վերապահում 108 Երաշխիք շինարարական տեխնիկայի, սարքավորումների և մեքենաների նկատմամբ

Սույն Վերապահման համաձայն՝ Ապահովագրողն իրականացնում է ապահովագրական հատուցում ապահովագրված շինարարական և մասնագիտացված տեխնիկայի, սարքավորումների և մեքենաների կորստի, ոչնչացման կամ վնասվածքի դեպքում, որն առաջացել է անմիջականորեն կամ անուղղակիորեն ջրհեղեղից կամ հեղեղումից, միայն այն դեպքում, երբ աշխատանքների ավարտից կամ աշխատանքների իրականացման ցանկացած ընդմիջման ժամանակ ապահովագրված շինարարական և մասնագիտացված տեխնիկան, սարքավորումներն ու մեքենաները տեղավորված են այն վայրում, որն անհասանելի է ջրհեղեղներին կամ հեղեղումներին, որոնք ՀՀ հիդրոոգեոլոգիայի և շրջակա միջավայրի մոնիթորինգի ծառայության հաստատված տվյալներով ունեն 20 տարին մեկ կամ ավելի անգամ (եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով/Վկայագրով):

Դրույթ 400 Մեքենաներ և սարքավորումներ ստորգետնյա աշխատանքների համար

Սույն Վերապահման համաձայն՝ Ապահովագրողն իրականացնում է ապահովագրական հատուցում ապահովագրության ներկայացվող շինարարական և մասնագիտացված տեխնիկայի, սարքավորումների ցանկի մեջ նշված ապահովագրված գույքի յուրաքանչյուր միավորի ոչնչացման կամ վնասվածքի դեպքում, որոնք առաջացել են ջրհեղեղից, հեղեղումից, սողանքից կամ փլուզումից, հողի նստեցումից, թունելների փլուզումից և այլն, յուրաքանչյուր ապահովագրական պատահարի համար սահմանված ապահովագրական գումարի (հատուցման սահմանաչափի) սահմաններում:

Սակայն, ապահովագրական հատուցման ենթակա չէ ապահովագրված գույքին պատճառված վնասը, այն դեպքում, եթե Ապահովադիրը (Շահառուն) հրաժարվում է ապահովագրական պատահարի առաջացման վայրից ապահովագրված գույքը հողի տակից դուրս բերելուն ուղղված միջոցառումների իրականացումից:

Սույն Վերապահման գործողության տակ ընկնող ապահովագրական պատահարների համար Պայմանագրով/Վկայագրով կարող է սահմանվել հատուցման սահմանաչափ՝ մեկ ապահովագրական պատահարի համար:

Սույն Վերապահման գործողության տակ ընկնող ապահովագրական պատահարների համար Պայմանագրով/Վկայագրով կարող է սահմանվել ոչ պայմանական ֆրանշիզա՝ մեկ ապահովագրական պատահարի համար:

Վերապահում 401 - Փոխադրում երկրի ներսում

Սույն Վերապահման համաձայն՝ Ապահովագրողն իրականացնում է ապահովագրական հատուցում ծովային, գետային, օդային կամ երկաթուղային փոխադրումներից տարբերվող միջոցներով, ապահովագրված գույքի շինարարական հարթակ կամ հարթակից դուրս ժամանակավոր պահպանության փոխադրման ժամանակ (ներառյալ բեռնումը և բեռնաթափումը), սույն Վերապահման մեջ նշված փոխադրման տարածքի սահմաններում ապահովագրված գույքի կորստի, ոչնչացման կամ վնասվածքի դեպքում, պայմանով, որ՝

(a) նշված գույքը գտնվում է Ապահովագրի (Շահառուի) սեփականության, պահպանման, տիրապետության տակ,

(b) ներքին փոխադրումների ապահովագրությունը Ապահովագրին (Շահառուին) չի փոխհատուցվում ապահովագրության այլ պայմանագրերով,

(c) տվյալ փոխադրումն իրականացվում է այն երկրի սահմաններում, որտեղ գտնվում է շինհրապարակը:

Ընդ որում, Ապահովագրի (Շահառուն) պետք է առաջնորդվի ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված փոխադրումների իրականացման և ձևակերպման կանոններով:

1. Սույն Վերապահման համաձայն, փոխհատուցվում է փոխադրման ընթացքում Ապահովագրված գույքի ոչնչացման կամ վնասվածքի հետևանքով առաջացած վնասը (ոչսկ «Փոխադրում երկրի ներսում»), որը հետևանք է՝

- a) հրդեհի, պայթյունի,
- b) ճանապարհատրանսպորտային պատահարի,
- c) փոխադրման միջոցի խոչընդոտի հետ բախման,
- d) փոխադրման միջոցի կողաշրջվելու, ընկնելու, սայթաքման,
- e) տարերային աղետների,
- f) ապահովագրված գույքի փոխադրման միջոցի վրա բեռնման, բեռնաթափման,
- g) ապահովագրված գույքի փոխադրման միջոցից կողաշրջվելու, ընկնելու,
- h) գողության, կողոպուտի, ավազակության:

2. Սույն Վերապահման շրջանակներում փոխադրում ասելով հասկացվում է ապահովագրված գույքի ցամաքային տրանսպորտային միջոց հանդիսացող փոխադրման միջոցով տեղափոխումը՝ հատուկ տրանսպորտային հարթակում կամ տրանսպորտային միջոցի թափքում, ինչպես նաև այդ ընթացքում ուղարկման կետում և նշանակման վայրում բեռնման-բեռնաթափման աշխատանքների անցկացումը, պայմանով, որ վերը նշված աշխատանքներն իրականացվում են անվտանգության բոլոր նորմերի և նման աշխատանքների կատարման նորմերի պահպանմամբ:

3. Լրացուցիչ ապահովագրության տարածքը նշվում է Պայմանագրում/Վկայագրում:

Վերապահում 420 Նավթի, գազի և երկրաջերմային հորատման սարքեր և սարքավորումներ

Սույն Վերապահման համաձայն՝ Ապահովագրողն իրականացնում է ապահովագրական հատուցում հետևյալ ապահովագրված գույքի ոչնչացման կամ վնասվածքի դեպքում.

1. Ցանկում թվարկված ապահովագրության հայտարարագրվող հորատման սարքերի, գազային հորերի սպասարկման սարքավորումների, ինչպես նաև թվարկվածի հորատման աշտարակների, կաթսայատան սարքավորումների, հորատման խողովակների, գործիքների և տարբեր լրացուցիչ պարագաների պահեստամասերը, որոնք օգտագործվում են համատեղ դրանց հետ, կամ օգտագործվում են Ապահովագրի (Շահառուի) կողմից առանձին, կամ որի համար Ապահովագրի (Շահառուն) կարող է պատասխանատվություն կրել:

1.1. Միայն Պայմանագրով/Վկայագրով հատուկ նախատեսված լինելու դեպքում՝ ցանկումթվարկված ապահովագրության հայտարարգրված շարժակազմը, ցեմենտը, հորատման բաղադրությունները, քիմիկատները, պատյանային խողովակները, ավտոմոբիլային ճանապարհները, հետիոտնային արահետները, գրունտային խորացումները, ցանկացած պահեստներում կամ պահեստարաններում պահպանության տակ գտնվող ապահովագրված գույքը, եթե Պայմանագրում/Վկայագրում այլ բան նախատեսված չէ:

2. Պայմանագրում/Վկայագրում նշված ապահովագրության տարածքում գտնվող, նավերի կամ հորատման բեռնանավերի վրա չգտնվող կամ չտեղադրված, Նկարագրության մեջ թվարկված սարքավորումները: Ընդ որում, սույն Պայմանագրով համաձայնեցված է, որ ապահովագրված սարքավորումների մի տարածքից մյուս տարածք տեղափոխման դեպքում, այդ սարքավորումների ապահովագրությունը տվյալ Պայմանագրով/Վկայագրով շարունակում է գործել միայն 10 օրվա ընթացքում նախնական ծանուցման և ապահովագրավճարի չափի վերանայման դեպքում,

3. Որը հետևանք է՝

- խառնարանի շատրվանացման կամ ձևավորման,
- հորատման աշտարակի կամ կայմի տարրերի բարձրացման կամ իջեցման,
- հորատման աշտարակի կամ կայմի ոչնչացման կամ անկման,
- աշխատանքի մեկ վայրից այլ վայր տեղափոխելու:

4. Հորատման գործիքը, սարքավորումները, մեքենաները կամ դրանց մասերը ստորգետնյա աշխատանքների ժամանակ, բայց միայն այն դեպքում, եթե դա պայմանավորված է շատրվանումով, խառնարանի ձևավորմամբ, հրդեհով, պայթյունով:

«Շատրվանացում» տերմինը սահմանվում է որպես հորատման լուծույթի (ցեխի, ջրի) հանկարծակի արտանետում, որին հաջորդում է նավթի, գազի կամ ջրի անկառավարելի հոսքը հորատանցքից, երբ մակերևույթի տակ որոշակի խորության վրա հորատանցքի մեջ մտնող նավթի, գազի կամ ջրի ճնշումը գերազանցում է հորատանցքում հորատման լուծույթի սյունով գործադրվող ճնշմանը, որի արդյունքում հորատանցքը դառնում է լիովին անկառավարելի:

«Խառնարան» տերմինը սահմանվում է որպես հողի վրա փոս (անցք), որը նման է հորատանցքի շուրջը գտնվող հողում ամբարի, որն առաջացել է առանց սահմանափակման հոսող գազի, նավթի կամ ջրի լվացող և ճեղքող գործողության արդյունքում:

Նշված ապահովագրությունը չի տարածվում հրդեհի դեմ պայքարի համար կիրառվող փրփրիչ լուծույթի և այլ նյութերի կիրառումից առաջացած ապահովագրված գույքի ոչնչացման կամ վնասվածքի վրա, ինչպես նաև հրդեհաշիջման, շատրվանացման դեմ պայքարի կամ խառնարանների գոյացման միջոցառումների արդյունքում պատճառված վնասի վրա:

5. Սույն Պայմանագրով համաձայնեցված է, որ

- պատյանային խողովակները պետք է մակերևույթում հագեցած լինեն ստանդարտ կատարումով հականետման սարքերով, որոնք պետք է տեղադրվեն և պարբերաբար ստուգվեն՝ նավթի արդյունահանման պրակտիկային համապատասխան, գրանցելով այն գրանցամատյանում (սույն երաշխիքը չի տարածվում մալուխային հորատման հաստոցների վրա):

- չի թույլատրվում որպես հորատման լուծույթ օգտագործել նավթ, օդ կամ անբողբային տիղմ, սակայն չի բացառվում նավթային (փոխակերպված) տիղմի կամ նավթի օգտագործման հնարավորությունը՝ արդյունավետ շերտերը բացելու, կամ նավթի լվացման կամ այլ որոնողական նպատակներով օգտագործելու համար,

- պտուվող հորատման տեխնիկայի հետ աշխատելիս կամ հորատանցքի կապիտալ վերանորոգման ժամանակ անհրաժեշտ է պահպանել զգուշություն և մշտապես հետևել հորատման աշխատանքների և հորատանցքերի քանդման վերաբերյալ բոլոր կանոններին և դրույթներին,

որոնք սահմանված են ցանկացած պետական, իրավասու, լիազորված, տեղական կամ այլ կարգավորող մարմինների կողմից, որոնք ունեն համապատասխան լիազորություններ,

- ապահովագրված օբյեկտների շահագործումը թույլատրվում է միայն Ապահովադրի և նրա աշխատակիցների կողմից, եթե այլ բան նախատեսված չէ սույն Վերապահումով:

Սույն ապահովագրությունը չպետք է խախտվի սպասարկող կազմակերպության և (կամ) վարձատուի (լիզինգատուի) դեմ սուբրոգացիայից հրաժարվելու միջոցով՝ Ապահովադրի (Շահառուի). հետ սպասարկման և (կամ) վարձակալության (լիզինգի) պայմանագրերում նրանց պատասխանատվության բացառման ճանապարհով:

Ապահովագրության լրացուցիչ տարածք - հորատման և Վերապահում 420-ի համաձայն ապահովագրված սարքավորումների աշխատանքների վայրերը և մեկ վայրից մյուսը տեղափոխվելու տարածքը:

Վերապահում 421 Ջրի հորատման սարքավորումներ

Սույն Վերապահման համաձայն՝ Ապահովագրողն իրականացնում է ապահովագրական հատուցում հետևյալ ապահովագրված գույքի ոչնչացման կամ վնասվածքի դեպքում.

- հորատման սարքերի և սարքավորումների, պայմանով, որ տվյալ սարքավորումը չի օգտագործվում նավթի, գազի և երկրաջերմային հորերի հորատման կամ գոյություն ունեցող նավթային, գազային և երկրաջերմային հորերում աշխատելու համար:

Բացի դրանից, Պայմանների 4.4.15. կետը փոխարինվում է հետևյալ ձևակերպմամբ՝

«Չի փոխհատուցվում հորատման ռոտորից ներքև գտնվող և (կամ) հողի մակարդակից ցածր հորատման խողովակների, հորատանցքերի եզրերի, հորատիչի գլխիկների, հորատանցքի խցիկի լայնացուցիչի, կայունացնող օղակների, սյունակային խողովակների, կարոտաժային սարքավորումների, պատյանային խողովակների և ցանկացած տեսակի գործիքների ոչնչացումը կամ վնասումը: Սակայն, ապահովագրական հատուցումը նախատեսված է վերը նշված բոլոր օբյեկտների համար, եթե դրանց ոչնչացումը կամ վնասը պայմանավորված է երկրաշարժով, հրաբխով, ցունամիով, փոթորիկներով, ջրհեղեղով, հեղեղումով, հրդեհով, պայթյունով կամ արտեզյան ջրերով»:

Վերապահում 499 Սարքավորումներ, որոնք տեղադրված են բեռնանավերի և պոնտոնների վրա

Սույն Վերապահման համաձայն՝ Ապահովագրողն իրականացնում է հետևյալ ապահովագրական հատուցում ապահովագրված գույքի ոչնչացման կամ վնասվածքի դեպքում, որը անվանական թվարկված է սարքավորումների և տեխնիկայի Նկարագրությունում՝

- տեղադրված է և աշխատում է հարթակների վրա ջրային մակերեսների եզրերի մոտ, բեռնանավերի և պոնտոնների վրա :

Սակայն Ապահովագրողը Ապահովադրին (Շահառուին) չի փոխհատուցում՝

1. Բեռնանավերի և պոնտոնների վրա տեղադրված ապահովագրված գույքի ցանկացած վտանգներից ոչնչացումը կամ վնասվածքը, որոնք տեղի են ունեցել ծանծաղուտի վրա վայրէջք կատարելիս կամ աշխատանքային հարթակում ջրհեղեղի ընթացքում:

2. Վերականգնման գործողության հետևանք հանդիսացող բեկորների փրկման, հեռացման և մաքրման ծախսերը, եթե Պայմանագրում/Վկայագրում չի կիրառվել «Սարքավորումների փրկում» 015 Վերապահումը:

Վերապահում 015 «Սարքավորումների փրկում»

1. Սույն Վերապահման համաձայն՝ Կողմերը համաձայնեցրել են, որ հողի տակ կամ ջրային մակերեսների եզրերի մոտ աշխատող, կամ բեռնանավերի և պոնտոնների վրա տեղադրված սարքավորումների կամ տեխնիկայի համար Ապահովագրողը փոխհատուցում է փրկության և

դրանց հետագա մաքրման գործողությունների ծախսերը՝ Պայմանագրում/Վկայագրում նշված սահմանաչափերի սահմաններում, պայմանով որ՝

1.2. նման ծախսերն առաջացել են նմանատիպ սարքավորումների և տեխնիկայի համար ապահովագրական պատահարի հետ կապված,

1.3. Պայմանագրի/Վկայագրի մյուս բոլոր դրույթները և Պայմանագրում/Վկայագրում և Վերապահումներում կիրառված բացառությունները կիրառվում են այնքանով, որքանով դրանք չեն փոփոխվում և չեն փոխարինվում սույն Վերապահման պայմաններով :

2. Սույն Վերապահումով ապահովագրության ժամանակահատվածը նույնականացվում է Պայմանագրով/Վկայագրով ընդհանուր առմամբ սահմանված ժամանակահատվածին:

Ապահովագրության ամբողջ ժամանակահատվածի համար տվյալ ծախսերի հատուցման սահմանաչափը (ազրեգատային հատուցման սահմանաչափ) նշվում է Պայմանագրում/Վկայագրում: